

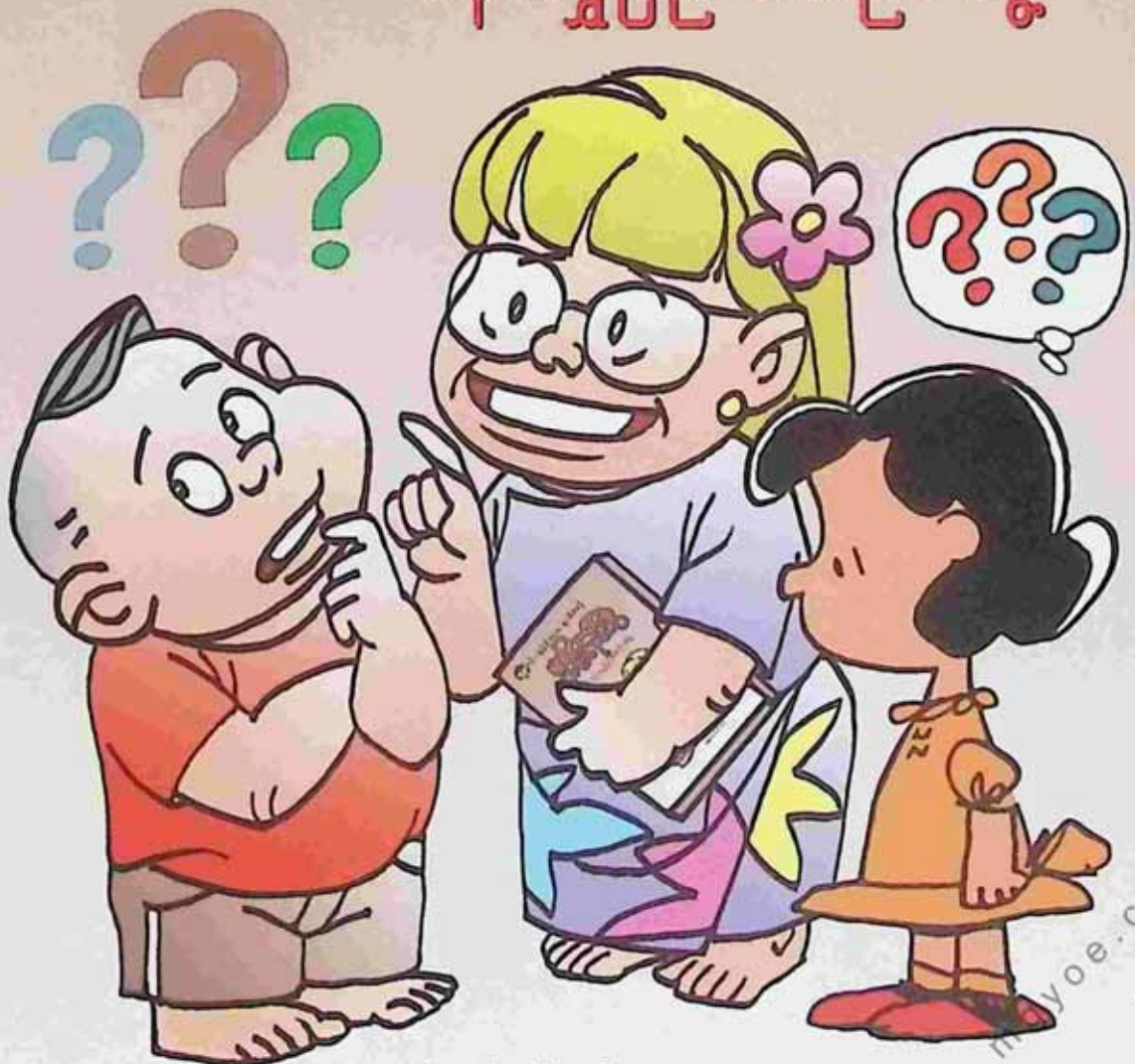
ပန်းရွှေပြည် ကလေးဆူငယ်စာစဉ်

Charlie Brown's Super Book of Questions and Answers

ဗာနီဘရောင်း သိစရာတွေ

ပန်းရွှေပြည် စာတည်းအဖွဲ့

မိမိတို့၏ သိခရာတို့

ပန်းရွှေပြည် စာတည်းအဖွဲ့

ကလေးတိုင်း ပညာပြည့်ဝ နှလုံးလှစေဖို့
ပန်းရွှေပြည် ကလေးသူငယ်စာစဉ်

အကျိုးပြုနိုင်ခြင်းသည်ကျွန်ုပ်တို့၏ 'အမြတ်' ဖြစ်သည်။

စာအုပ်တိုက်

09-5181715, 09-793790958

အမှတ် ၃၃၄၊ ၀ လမ်း၊ ၁၁ ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့

တန်ဖိုး

၁၈၀၀၀ ကျပ်

မျက်နှာပုံ

ကာတွန်းမောင်မောင်အောင်

အုပ်ရေး

၅၀၀ အုပ်

အကြိမ်

ပထမအကြိမ်

ထုတ်ဝေသည့်အချိန်

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးသိမ်းမင်း (၀၀၉၁၂)

ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်

၃၃၄၊ ၈ လမ်း၊ ၁၁ ရပ်ကွက်၊

တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဇေယျာဦး (၀၁၅၇၉)

Silver Sky Press

အမှတ် ၃၁၊ ၈၉ လမ်း၊ ကန်တော်လေး

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာအုပ်ချုပ်

မင်းဇော်

.....
..... အတွက်
မေတ္တာလက်ဆောင်မွန်

ကလေးတိုင်း ပညာပြည့်ဝ နှလုံးလှစေဖို့

မသိတာတွေ
သိစရာတွေ

အမှာစကား

တိရစ္ဆာန်လောက

- ၁။ တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၁၁
- ၂။ တိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်လို ဟန်ကျပန်ကျရှိကြလဲ။ ၁၂
- ၃။ 'မွေးရာပါအတတ်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၄
- ၄။ တိရစ္ဆာန်တွေ တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် စကားပြောကြလား။ ၁၄
- ၅။ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့သက်တမ်း ဘယ်လောက်စီ ရှိကြလဲ။ ၁၅
- ၆။ အကြီးဆုံးတိရစ္ဆာန်ဟာ ဘာကောင်လဲ။ ၁၆
- ၇။ တချို့တိရစ္ဆာန်တွေဟာ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး ဘာကြောင့်အိပ်နေကြလဲ။ ၁၆
- ၈။ ဘယ်တိရစ္ဆာန်တွေ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး အိပ်ကြလဲ။ ၁၇
- ၉။ အမြန်ဆုံးသွားတဲ့တိရစ္ဆာန်ဟာ ဘာကောင်လဲ။ ၁၇
- ၁၀။ သဲကန္တာရထဲကတိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်လိုနေထိုင် ကြလဲ။ ၁၈
- ၁၁။ မိခင်တိရစ္ဆာန်တွေဟာ သူတို့ကလေးတွေကို ဘယ်လိုမှတ်မိကြလဲ။ ၁၈
- ၁၂။ အမြီးကို ဘယ်လိုအသုံးပြုကြလဲ။ ၁၉
- ၁၃။ တိရစ္ဆာန်ရဲ့ရဲ့တွေဟာ ဘာကြောင့်ရှိနေရတာလဲ။ ၁၉
- ၁၄။ တိရစ္ဆာန်တချို့ ဘာကြောင့်မျိုးတုံးကုန်ကြလဲ။ ၂၀

အရိုးမဲ့သတ္တဝါတွေ

- ၁၅။ ကမာကောင်က ပုလဲကို ဘယ်လိုဖန်တီးလဲ။ ၂၂
- ၁၆။ ပုစွန်လုံးရဲ့ လက်မတစ်ချောင်းကို ကိုင်လိုက်တဲ့အခါ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ။ ၂၂
- ၁၇။ 'ရေမြုပ်ကောင်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၂၃
- ၁၈။ ရေဘဝဲ (အော်တိုပတ်စ်)ဟာ ဘာကြောင့် အမည်းရည်တွေကို ပန်းထုတ်လဲ။ ၂၃
- ၁၉။ ရေဘဝဲက သူ့လက်တံ ၈ ချောင်းကို ဘယ်လိုအသုံးပြုလဲ။ ၂၃

- ၂၀။ အရိုး လုံးဝမရှိတဲ့သတ္တဝါရယ်လို့ ရှိပါလား။ ၂၄
- ၂၁။ 'ပင်လယ်ခရုခွံ' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၂၄
- ၂၂။ ပင်လယ်ခရုခွံကို နားအနားမှာကပ်ထားရင် ပင်လယ်အော်သံကို ကြားရပါလား။ ၂၄
- ၂၃။ ပင်လယ်ခူတွေ ဘာကြောင့်တုပ်(ကိုက်)ကြလဲ။ ၂၅
- ၂၄။ ဘယ်ရေသတ္တဝါဟာ ပန်းနဲ့တူလဲ။ ၂၅
- ၂၅။ ပင်လယ်သခွားသီးဟာ စားလို့ရလား။ ၂၆
- ၂၆။ ခရုတွေ ဘယ်လိုလမ်းလျှောက်လဲ။ ၂၆
- ၂၇။ တီကောင်ကို ၂ ပိုင်း ပိုင်းလိုက်ရင် ဘာဖြစ်သွားလဲ။ ၂၇
- ၂၈။ ဘယ်လောက်ရှည်တဲ့တီကောင်ကို တွေ့ဖူးလဲ။ ၂၇

ပိုးမွှားတွေ

- ၂၉။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပိုးမွှားပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၂၉
- ၃၀။ 'ပိုးမွှား' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၂၉
- ၃၁။ ပိုးကောင်အားလုံးဟာ ဘယ်ကလာကြလဲ။ ၃၀
- ၃၂။ ပိုးကောင်းတွေဟာ လူသားတွေအတွက် အသုံးဝင်သလား။ ၃၀
- ၃၃။ ပိုးကောင်တွေဟာ ဘာကြောင့်သေးရတာလဲ။ ၃၁
- ၃၄။ အကြီးဆုံးပိုးကောင်ဟာ ဘာကောင်လဲ။ ၃၁
- ၃၅။ အကြီးဆုံးပိုးကောင်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ ရှိခဲ့ဖူးလဲ။ ၃၁
- ၃၆။ ဆောင်းတွင်းမှာ ပိုးကောင်တွေ ဘယ်ရောက် ကုန်လဲ။ ၃၂
- ၃၇။ ဘယ်ပိုးကောင်တွေဟာ လူနဲ့တူလဲ။ ၃၂
- ၃၈။ 'ပျကောင်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၃၃
- ၃၉။ 'ပုရွက်ဆိတ်ခြင်သေ့' ဆိုတာ ဘယ်လိုအကောင်လဲ။ ၃၃
- ၄၀။ ချေးပိုးထိုး (Lady Bird) တွေဟာ လူတွေကို အကျိုးပြုသလား။ ၃၃
- ၄၁။ ယင်ကောင်တွေဟာ မျက်နှာကြက်ပေါ်မှာ ဘာကြောင့် လျှောက်သွားနိုင်တာလဲ။ ၃၄
- ၄၂။ Darning needles ခေါ်တဲ့ ပုစဉ်းဟာ အန္တရာယ်ပေးနိုင်လား။ ၃၄

၄၃။ ပိုးစုန်းကြူးတွေ အလင်းရောင်
ဘယ်လိုထွက်လဲ။ ၃၅

၄၄။ ပျားတွေဟာ ပျားရည်ရအောင်
ဘယ်လိုလုပ်လဲ။ ၃၅

၄၅။ ပျားတွေ ဘာကြောင့် တဝီဝီမြည်လဲ။ ၃၆

၄၆။ ပျားတွေ ဘာကြောင့်တုပ်(ကိုက်)သလဲ။ ၃၇

၄၇။ ပျားဟာ လူကိုတုပ်ပြီးရင် သေသွားလား။ ၃၇

၄၈။ ပျားတွေ၊ နကျယ်ကောင်တွေရဲ့တုပ်ချပ်ဟာ
အန္တရာယ် ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၃၇

၄၉။ Hornets နဲ့ Yellowjackets ဆိုတာ
ဘာတွေလဲ။ ၃၈

၅၀။ နကျယ်ကောင်ရဲ့အိမ်ကို ဘာနဲ့လုပ်ကြလဲ။ ၃၈

၅၁။ ခြင်္ကိုက်ခံရတဲ့နေရာက ဘာလို့ယားလဲ။ ၃၈

၅၂။ ဓားခုတ်ကောင် (Praying mantis) ဟာ
ဒီနာမည် ဘာကြောင့်ရတာလဲ။ ၃၉

၅၃။ ပိုးဖလံနဲ့ လိပ်ပြာ ဘာကွာခြားလဲ။ ၄၀

၅၄။ ခူကောင်ကနေ လိပ်ပြာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ။ ၄၁

၅၅။ လိပ်ပြာတွေက ပိုးအိမ် မရက်ဘူးလား။ ၄၁

၅၆။ ပိုးချည်တွေကို ဘယ်လိုရတာလဲ။ ၄၂

၅၇။ ပိုးဖလံတွေ မီးရောင်ကို ဘာလို့
ပိုင်းအုံကြတာလဲ။ ၄၂

၅၈။ ပိုးဖလံတွေက အဝတ်တွေကို ဘာကြောင့်
ကိုက်လဲ။ ၄၃

၅၉။ ပိုးကောင်တွေ ပန်းသီးထဲ ဘယ်လိုရောက်လဲ။ ၄၃

၆၀။ ပုစဉ်းတွေ ဘယ်လိုမြည်လဲ။ ၄၃

၆၁။ ခြကောင်တွေ သစ်သားတွေကို ဘာကြောင့်
ကိုက်လဲ။ ၄၄

၆၂။ ပိုးဟပ်ကို ဘာကြောင့် အပြတ်မရှင်းလင်းနိုင်
ကြတာလဲ။ ၄၅

၆၃။ ပင့်ကူတွေဟာ ပိုးကောင်(insect)အုပ်စုထဲမှာ
ပါလား။ ၄၆

၆၄။ ပင့်ကူဟာ ပင့်ကူအိမ်ကို ဘယ်လိုရက်လုပ်လဲ။ ၄၆

၆၅။ ပင့်ကူတွေဟာ သူတို့အိမ်မှာ ဘာကြောင့်
ငြိတွယ်မခံရတာလဲ။ ၄၇

၆၆။ 'Daddy-longlegs' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၄၇

ငါးတွေအကြောင်း

၆၇။ ငါးအမျိုးပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၄၉

၆၈။ ငါးတွေ ရေထဲမှာ ဘယ်လိုအသက်ရှူလဲ။ ၅၀

၆၉။ ငါးဟာ ရေမရှိဘဲ နေလို့ရလား။ ၅၀

၇၀။ အအေးလွန်ကဲတဲ့ ရေအိုင်ထဲမှာ ဘယ်လို
နေနိုင်သလဲ။ ၅၁

၇၁။ ငါးတွေ အိပ်လား။ ၅၁

၇၂။ ငါးတွေ ဘာစားကြလဲ။ ၅၁

၇၃။ ငါးမျှားချိတ် အမိခံရတဲ့ငါးဟာ နာလား။ ၅၂

၇၄။ ငါးမှာ အသံရှိလား။ ၅၂

၇၅။ 'ငါးတွေရဲ့ကျောင်း' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၅၂

၇၆။ ငါးအုပ်တစ်အုပ်မှာ အကောင်းပေါင်း
ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၅၂

၇၇။ ငါးဟာ ရေကူးဘယ်လောက်မြန်လဲ။ ၅၃

၇၈။ ငါးအားလုံး ရေကူးကြသလား။ ၅၃

၇၉။ အသေးဆုံးငါးက ဘာငါးလဲ။ ၅၃

၈၀။ အကြီးဆုံးငါးက ဘာလဲ။ ၅၄

၈၁။ ငါးမန်းဟာ အန္တရာယ်ရှိလား။ ၅၄

၈၂။ 'ငါးမန်း' လို့ ဘာကြောင့်ခေါ်လဲ။ ၅၄

၈၃။ ငါးမန်းထက် ပိုပြီးအန္တရာယ်ပြုနိုင်တဲ့ငါး
ရှိသေးလား။ ၅၅

၈၄။ 'ငါးပျံ' ဆိုတာ တကယ်ပျံနိုင်ရဲ့လား။ ၅၅

၈၅။ ရွှေငါးဟာ အသက် ဘယ်လောက်ရှည်လဲ။ ၅၆

၈၆။ ငါးရှဉ့်ပေါက်စလေးတွေဟာ ဘာနဲ့တူလဲ။ ၅၆

၈၇။ လျှပ်စစ်ငါးရှဉ့် လျှပ်စစ်အားကို ဘယ်လို
အသုံးချလဲ။ ၅၆

၈၈။ ရေမြင်းဟာ ငါးလား။ ၅၇

၈၉။ ရေနဂါး (Sea serpent) ဆိုတာ ရှိလား။ ၅၈

၉၀။ 'ရေသူမ' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၅၈

ကုန်းတစ်ပိုင်းရေတစ်ပိုင်းသတ္တဝါတွေ

၉၁။ 'ကုန်းတစ်ပိုင်းရေတစ်ပိုင်းသတ္တဝါ' ဆိုတာ
ဘာလဲ။

- ၉၂။ 'ဖားလောင်း' ဆိုတာ ဘာလဲ။
- ၉၃။ ဖားလောင်းကောင်က ဖားဖြစ်လာတဲ့အခါ အမြီး ဘယ်ပျောက်သွားလဲ။
- ၉၄။ ဖားနဲ့ ဖားပြုတ် ဘာကွာလဲ။
- ၉၅။ ဖားပြုတ်နဲ့ထိရင် အသားမာတက်လာမှာလား။
- ၉၆။ ဖားတွေ ဘာစားလဲ။
- ၉၇။ လူတွေ ဖားခြေထောက် (ဖားပေါင်)ကို တကယ်စားလား။
- ၉၈။ ဖားဟာ ဘယ်လောက်ဝေးဝေး ခုန်နိုင်လဲ။
- ၉၉။ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ဖား။
- ၁၀၀။ အကြီးဆုံး ကုန်းတစ်ပိုင်းရေတစ်ပိုင်းသတ္တဝါ။
- ၁၀၁။ ရေပုတ်သင်တွေ ဘယ်မှာနေလဲ။
- ၁၀၂။ မတ်ဒ်ပတ်ပိစ်, ရေပုတ်သင်ငယ်နဲ့ အဲဒီထိ ဆိုတာ ဘာတွေလဲ။

ရှေးတုန်းက တွားသွားသတ္တဝါတွေ

- ၁၀၃။ 'တွားသွားသတ္တဝါ' ဆိုတာ ဘာလဲ။
- ၁၀၄။ 'ဒိုင်နိုဆော့' ဆိုတာ ဘာလဲ။
- ၁၀၅။ ဒိုင်နိုဆော့တွေရှိတုန်းက လူတွေ ရှိပြီလား။
- ၁၀၆။ ဒိုင်နိုဆော့တွေ ဘာကြောင့်မျိုးတုံးသွားကြလဲ။
- ၁၀၇။ ဒိုင်နိုဆော့တွေအကြောင်း ဘယ်လိုသိရတာလဲ။
- ၁၀၈။ ဒိုင်နိုဆော့တွေရဲ့အမည်တွေဟာ ဘာကြောင့် ထူးဆန်းနေလဲ။
- ၁၀၉။ 'ဒိုင်နိုဆော့ပျံ' ရှိလား။
- ၁၁၀။ ဒိုင်နိုဆော့တွေခေတ်က တခြား ဘယ်လို တွားသွားသတ္တဝါတွေ ရှိသေးလဲ။

ကနေ့ တွားသွားသတ္တဝါတွေ

- ၁၁၁။ အကြီးဆုံး တွားသွားသတ္တဝါဟာ ဘာကောင်ပါလိမ့်။
- ၁၁၂။ မိကျောင်းခေါင်းတိုနဲ့ ခေါင်းရှည်။
- ၁၁၃။ လူတွေဟာ မိကျောင်းခေါင်းတိုတွေနဲ့ နပန်းသတ်တယ်ဆိုတာ တကယ်ပဲလား။

- ၆၀ ၁၁၄။ မိကျောင်းတွေဟာ လူကို စားလား။ ၇၃
- ၁၁၅။ မြွေရဲ့ကိုယ်ဟာ ခွဲကျိစွတ်စိုနေပါလား။ ၇၃
- ၆၁ ၁၁၆။ မြွေတွေ ဘာကြောင့် လျှာထွက်နေလဲ။ ၇၃
- ၆၁ ၁၁၇။ ကနေ့ခေတ်မှာ ဘယ်လိုတွားသွားသတ္တဝါတွေ ရှိနေကြလဲ။ ၇၄
- ၆၂ ၁၁၈။ 'တူအပ်တားရား' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၇၄
- ၆၂ ၁၁၉။ တွားသွားသတ္တဝါတွေဟာ ဆောင်းတွင်းရောက်ရင် မြွေကြီးထဲမှာ ဘာကြောင့်နေကြတာလဲ။ ၇၄
- ၆၃ ၁၂၀။ မြွေတွေ ဘာကြောင့် အရေခွံလဲကြတာလဲ။ ၇၅
- ၆၄ ၁၂၁။ မြွေတွေဟာ လူတွေအတွက် အသုံးဝင်လား။ ၇၅
- ၆၄ ၁၂၂။ မြွေပိန်ပိန်လေးက ကြွက်ဝဝကြီးကို ဘယ်လို မျှိုနိုင်သလဲ။ ၇၅
- ၆၄ ၁၂၃။ လူကိုမျှိုစားတဲ့ မြွေတွေ။ ၇၆
- ၆၄ ၁၂၄။ အရှည်ဆုံးမြွေ။ ၇၆
- ၆၄ ၁၂၅။ အစွယ်ဟာ သွားလား။ ၇၆
- ၆၆ ၁၂၆။ အဆိပ်ရှိတဲ့မြွေ ဘယ်လောက်များလဲ။ ၇၇
- ၆၆ ၁၂၇။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ အဆိပ်ရှိတဲ့မြွေ ရှိလား။ ၇၇
- ၆၇ ၁၂၈။ ခလောက်မြွေ ဘယ်လိုမြည်သလဲ။ ၇၈
- ၆၇ ၁၂၉။ မြွေကို ညှို့ခေါ်နိုင်လား။ ၇၈
- ၆၉ ၁၃၀။ ပင်လယ်လိပ်ရဲ့အသက်ဟာ ဘယ်လောက် ရှည်လဲ။ ၇၉
- ၇၀ ၁၃၁။ လိပ်ဟာ သူ့အခွံမပါဘဲ သွားလို့ရလား။ ၇၉
- ၇၀ ၁၃၂။ လိပ်ရဲ့အခွံကိုကြည့်ပြီး သူ့အသက်ကို ပြောနိုင်လား။ ၇၉
- ၇၀ ၁၃၃။ လိပ်တွေ ဘယ်မှာနေလဲ။ ၈၀
- ၇၀ ၁၃၄။ အကြီးဆုံးလိပ်။ ၈၀
- ၇၀ ၁၃၅။ လီဇာဒ်နဲ့ ဆလာမင်ဒါ ဘာကွာလဲ။ ၈၀
- ၇၂ ၁၃၆။ Lizard တွေ အမြီးသစ်ပေါက်လို့ရလား။ ၈၁
- ၇၂ ၁၃၇။ Lizard တွေမှာ အဆိပ်ရှိလား။ ၈၁
- ၇၂ ၁၃၈။ Lizard တွေ အရောင်ပြောင်းလို့ရလား။ ၈၁
- ၇၂ ၁၃၉။ ဟွန်းဒ်တုတ်ဒ် (Horned toad) ဟာ တွားသွားသတ္တဝါလား။ ၈၂
- ၇၂ ၁၄၀။ 'နဂါး' ဆိုတာ တကယ်ရှိလား။ ၈၂

ငှက်တွေ

- ၁၄၁။ ကမ္ဘာရေးအကျဆုံးငှက်။
- ၁၄၂။ 'ငှက်' ဆိုတာ ဘာလဲ။
- ၁၄၃။ ငှက်မျိုးကွဲပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲ။
- ၁၄၄။ ငှက်တွေမှာ ငှက်မွေးတောင်တွေ ဘာကြောင့် ရှိရတာလဲ။
- ၁၄၅။ ဘာကြောင့် ငှက်အထီးတွေက အမတွေထက် ပိုပြီးအရောင်တောက်ရတာလဲ။
- ၁၄၆။ ငှက်တွေ အသိုက် ဘယ်လိုဆောက်တတ်ကြလဲ။
- ၁၄၇။ ငှက်ဥတွေဟာ ကြက်ဥတွေလိုပဲလား။
- ၁၄၈။ အသေးဆုံးဥကို ဘယ်ငှက်က အုလဲ။
- ၁၄၉။ အကြီးဆုံးဥကို ဘယ်ငှက်က အုလဲ။
- ၁၅၀။ ငှက်တွေ ဘာကြောင့် သူတို့ဥတွေအပေါ်မှာ ထိုင်လဲ။
- ၁၅၁။ ငှက်အားလုံးဟာ တီကောင်,သန်ကောင်တွေကို စားလား။
- ၁၅၂။ သစ်တောက်ငှက်တွေ ဘာကြောင့် သစ်ပင်ကို ခေါက်တာလဲ။
- ၁၅၃။ ငှက်တွေ ဘာကြောင့်ပျံနိုင်လဲ။
- ၁၅၄။ ငှက်အားလုံး ပျံနိုင်လား။
- ၁၅၅။ ငှက်ပိတုန်းတွေဟာ လေထဲမှာ ဘာကြောင့် တုံ့ရပ်နေနိုင်ကြလဲ။
- ၁၅၆။ ငှက်တွေ ဘာကြောင့် တေးဆိုကြလဲ။
- ၁၅၇။ ငှက်အားလုံး တေးဆိုကြလား။
- ၁၅၈။ ဆောင်းရာသီမှာ ငှက်တွေ ဘယ်ကိုသွားကြလဲ။
- ၁၅၉။ ဘယ်အချိန်မှာ တောင်ဘက်ကို ပျံသန်းရမယ် ဆိုတာ ဘယ်လိုသိကြလဲ။
- ၁၆၀။ ငှက်ကုလားအုတ်ဟာ ရန်သူကိုရှောင်ဖို့ မြေကြီးထဲ ခေါင်းထိုးချလိုက်တယ်ဆိုတာ တကယ်လား။
- ၁၆၁။ မီးကွက်တွေဟာ တကယ်ပဲ ပညာရှိကြလား။
- ၁၆၂။ အန္တရာယ်အရှိဆုံးငှက်ဟာ ဘာငှက်လဲ။

- ၁၆၃။ ငှက်တွေ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘယ်လို ကာကွယ်နိုင်လဲ။ ၉၅
- ၁၆၄။ တချို့ငှက်တွေ ဘာကြောင့် မျိုးတုံးကုန်ကြလဲ။ ၉၄
- ၁၆၅။ ငှက်တွေကို လူတွေကဘယ်လိုကာကွယ်ကြလဲ။ ၉၅

ရှေးတုန်းက နို့တိုက်သတ္တဝါတွေ

- ၁၆၆။ 'နို့တိုက်သတ္တဝါ' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၉၇
- ၁၆၇။ နို့တိုက်သတ္တဝါတွေ ဘယ်တုန်းက စပေါ်ခဲ့ကြလဲ။ ၉၇
- ၁၆၈။ နို့တိုက်သတ္တဝါအသစ်တွေက ဘာကောင်တွေလဲ။ ၉၈
- ၁၆၉။ အစောပိုင်းက နို့တိုက်သတ္တဝါတွေအကြောင်း ဘယ်လိုသိရတာလဲ။ ၉၉
- ၁၇၀။ အကြီးဆုံး ကုန်းနေနို့တိုက်သတ္တဝါ ၁၀၀
- ၁၇၁။ လူတွေ ဘယ်တုန်းက စပေါ်လာလဲ။ ၁၀၀
- ၁၇၂။ ပေါ်စက လူတွေဟာ ဘယ်လိုပုံပန်းရှိလဲ။ ၁၀၀

ကနေ့ နို့တိုက်သတ္တဝါတွေ

- ၁၇၃။ ဝေလငါးကို 'နို့တိုက်သတ္တဝါ' လို့ ဘာကြောင့်ခေါ်လဲ။ ၁၀၂
- ၁၇၄။ အမွှေးအမှင်မပါတဲ့ နို့တိုက်သတ္တဝါ ရှိလား။ ၁၀၂
- ၁၇၅။ အန္တရာယ်ကို ကြောင်တွေ ဘယ်လိုရှောင်ကြလဲ။ ၁၀၃
- ၁၇၆။ ကြောင်မျက်လုံးဟာ ညအခါ ဘာကြောင့် တောက်ပလဲ။ ၁၀၃
- ၁၇၇။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အပြေးမြန်ဆုံး နို့တိုက်သတ္တဝါဟာ ဘာလဲ။ ၁၀၃
- ၁၇၈။ ခွေး ဘာကြောင့် အမြီးနှုန်းလဲ။ ၁၀၄
- ၁၇၉။ ခွေးတွေ အသက်ရှူရင် ဟောဟဲဟောဟဲ အသံထွက်လဲ။ ၁၀၄
- ၁၈၀။ ခွေးတွေ မအိပ်ခင် ဘာကြောင့်ပတ်ချာလည် လှည့်တာလဲ။ ၁၀၅

၁၈၁။	ခွေးတွေ ဘာကြောင့် သုတ်သီးသုတ်ပျာစားလေ့ရှိလဲ။	၁၀၅
၁၈၂။	ဝံပုလွေဟာ လူကို ရန်မူကြလား။	၁၀၆
၁၈၃။	ဗွားတွေ ဘာကြောင့် စားမြုံ့ပြန်တာလဲ။	၁၀၆
၁၈၄။	အနီရောင်ကိုမြင်ရင် ဗွားရိုင်းတွေဟာ ဝေ့တတ်လား။	၁၀၇
၁၈၅။	ကုလားအုတ်တွေမှာ ဘာကြောင့် ဘိုတွေ ရှိတာလဲ။	၁၀၇
၁၈၆။	ပိုနီမြင်းပုလေး။	၁၀၈
၁၈၇။	မြင်းကျားမှာ ဘာကြောင့် အစင်းတွေရှိတာလဲ။	၁၀၈
၁၈၈။	သားပိုက်ကောင်တွေမှာ အိတ် ဘာကြောင့် ပါလဲ။	၁၀၉
၁၈၉။	ဘယ်နို့တိုက်သတ္တဝါဟာ လူနဲ့ အတူဆုံးလဲ။	၁၁၀
၁၉၀။	သစ်ကုလားအုတ်တွေ လည်ပင်းရှည်တာ ဘာကောင်းလဲ။	၁၁၀
၁၉၁။	ဆင်ဟာ သူ့နှာမောင်းကို ဘယ်လိုသုံးလဲ။	၁၁၁
၁၉၂။	နို့တိုက်သတ္တဝါတွေ ယုံသန်းကြလား။	၁၁၂
၁၉၃။	လင်းနို့တွေ မျက်စိ မမြင်ကြဘူးလား။	၁၁၂

မင်းကိုယ်ထဲက အရိုးတွေ

၂၀၂။	ဘာကြောင့် အရိုးစု လိုအပ်သလဲ။	၁၂၁
၂၀၃။	အရိုးဟာ ဘာနဲ့တူလဲ။	၁၂၁
၂၀၄။	မင်းခန္ဓာကိုယ်မှာ အသေးငယ်ဆုံးအရိုးတွေဟာ ဘာတွေလဲ။	၁၂၂
၂၀၅။	အကြီးဆုံးအရိုးက ဘယ်ဟာလဲ။	၁၂၂
၂၀၆။	မင်းအရိုးများ ကွေးနိုင်လား။	၁၂၃
၂၀၇။	လက် ဒါမှမဟုတ် ခြေ ကျိုးတဲ့အခါ ဘာကြောင့် ကျောက်ပတ်တီးစည်းပေးရလဲ။	၁၂၃
၂၀၈။	မင်းငယ်သွား (Baby teeth) တွေ ဘာကြောင့်ကျွတ်လဲ။	၁၂၄
၂၀၉။	မင်းရဲ့သွားခေါင်းပေါက် ဘယ်လိုဖြစ်လာလဲ။	၁၂၅
၂၁၀။	သွားခေါင်းပေါက်မဖြစ်အောင် ဘယ်လို ကာကွယ်မလဲ။	၁၂၆
၂၁၁။	သွား ဘာကြောင့်ကိုက်လဲ။	၁၂၆

မင်းရဲ့ ကြွက်သားတွေ

၂၁၂။	တချို့လူတွေရဲ့ ကြွက်သားဟာ ဘာကြောင့် ပိုကြီးတာလဲ။	၁၂၈
၂၁၃။	ဘာကြောင့် ကြွက်တက်တာလဲ။	၁၂၈
၂၁၄။	အေးတဲ့အခါ မင်း ဘာကြောင့်တုန်တာလဲ။	၁၂၉
၂၁၅။	မင်း ဘာကြောင့် ကြွက်သားတွေ လိုအပ်တာလဲ။	၁၃၀

မင်းအရေပြားနဲ့ ဆံပင်

၂၁၆။	မင်း အရေပြား ဘာကြောင့်လိုအပ်လဲ။	၁၃၂
၂၁၇။	'အရေပြားတွန့်ခြင်း' ဆိုတာ ဘာလဲ။	၁၃၂
၂၁၈။	ဘာကြောင့် ကြက်သီးဖုတွေ ဖြစ်လာလဲ။	၁၃၃
၂၁၉။	မင်း ဘာကြောင့် ချွေးထွက်လဲ။	၁၃၃
၂၂၀။	တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အသားရောင် ဘာကြောင့်မတူကြလဲ။	၁၃၄
၂၂၁။	တချို့လူတွေမှာ မဲ့ခြောက် ဘာကြောင့်ရှိလဲ။	၁၃၄

မင်းခန္ဓာကိုယ်က ဆဲလ်တွေနဲ့ မင်း ကြီးထွားလာပုံ

၁၉၄။	မင်းကို ဘာနဲ့လုပ်ထားလဲ။	၁၁၄
၁၉၅။	ဆဲလ်တွေဟာ ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်လဲ။	၁၁၅
၁၉၆။	မင်း ဘယ်လိုကြီးထွားလာလဲ။	၁၁၆
၁၉၇။	မင်း ဘယ်အချိန်ကစပြီး ကြီးထွားလာလဲ။	၁၁၆
၁၉၈။	အောင်မြင်တဲ့ သားဥဆဲလ်မှ လူတစ်ဦး ဘယ်လိုဖြစ်လာလဲ။	၁၁၇
၁၉၉။	မွေးကင်းစကလေးငယ် ဘယ်အရွယ်ရှိလဲ။	၁၁၈
၂၀၀။	အမြွှာပဋိသန္ဓေ ဘယ်လိုစပြီးဖြစ်လဲ။	၁၁၈
၂၀၁။	မင်းမှာ ဘာကြောင့် 'ချက်' ရှိရတာလဲ။	၁၁၉

- ၂၂၂။ အယ်ဘီနို (Albino) ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၃၅
- ၂၂၃။ 'လက်ဗွေ' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၃၅
- ၂၂၄။ 'ကြွက်နို့' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၃၆
- ၂၂၅။ ကြွက်နို့ကို ဘယ်လိုဖယ်ရှားမလဲ။ ၁၃၆
- ၂၂၆။ မျက်နှာနီမြန်းတာ ဘာကြောင့်ဖြစ်လဲ။ ၁၃၇
- ၂၂၇။ တချို့ ဆံပင်ကောက်ပြီး၊ တချို့ ဆံပင်ဖြောင့်တာ ဘာကြောင့်လဲ။ ၁၃၈
- ၂၂၈။ ဆံပင်တွေရဲ့ ရှည်ထွက်နှုန်း။ ၁၃၈
- ၂၂၉။ ဆံပင် ဘယ်လောက်အထိ ရှည်ထွက်လဲ။ ၁၃၈

မင်းဦးနောက်နဲ့ အာရုံကြောအဖွဲ့အစည်း

- ၂၃၀။ ဦးနောက် ဘာလုပ်လဲ။ ၁၄၀
- ၂၃၁။ မင်းဦးနောက်က ဘယ်လိုထိန်းသိမ်းလဲ။ ၁၄၀
- ၂၃၂။ 'အာရုံကြောမကြီး' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၄၁
- ၂၃၃။ ပူနေတဲ့အာလူးကို ဘာကြောင့် လွှတ်ချလိုက်တာလဲ။ ၁၄၂
- ၂၃၄။ ကွန်ပျူတာနဲ့ လူဦးနောက် ဘယ်သူ ပိုဉာဏ်ကောင်းလဲ။ ၁၄၃
- ၂၃၅။ မင်း အိပ်တဲ့အခါ ဘာဖြစ်လဲ။ ၁၄၃
- ၂၃၆။ တချို့လူတွေဟာ ဘာကြောင့် ဘယ်သန်ဖြစ်နေတာလဲ။ ၁၄၄

မင်းရဲ့ အာရုံခံစားမှုများ

- ၂၃၇။ နာကျင်တဲ့ခံစားချက် ဘာကြောင့်လိုအပ်လဲ။ ၁၄၆
- ၂၃၈။ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ ဆံပင်ကိုဖြတ်တဲ့အခါ ဘာကြောင့်မနာတာလဲ။ ၁၄၆
- ၂၃၉။ အရသာအမျိုးမျိုးကို ဘယ်လိုခံစားလဲ။ ၁၄၇
- ၂၄၀။ ပန်းတစ်ပွင့်အနံ့ကိုခံစားဖို့ ဘာကြောင့်ရှူရှိုက်ရတာလဲ။ ၁၄၇
- ၂၄၁။ မင်း ဘယ်လိုကြားလဲ။ ၁၄၈
- ၂၄၂။ 'နားစည်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၄၈
- ၂၄၃။ မျက်လုံးဟာ ကင်မရာနဲ့ တူလား။ ၁၄၉
- ၂၄၄။ မင်း ဘယ်လိုမြင်လဲ။ ၁၄၉

- ၂၄၅။ တချို့လူတွေ မျက်မှန်ကို ဘာကြောင့် တပ်ရတာလဲ။ ၁၅၀
- ၂၄၆။ အဘိုးအဘွားတွေ မျက်မှန် ဘာကြောင့်တပ်ရတာလဲ။ ၁၅၀
- ၂၄၇။ 'အရောင်ကန်းသူ' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၅၁

မင်းစားတဲ့အစာ

- ၂၄၈။ ဗိုက်ဆာတဲ့အခါ ဘာကြောင့် တစို့စို့မြည်တာလဲ။ ၁၅၃
- ၂၄၉။ ဘာကြောင့် လေတက်လဲ။ ၁၅၃
- ၂၅၀။ ဘယ်လိုအစာမျိုးတွေကို စားသင့်လဲ။ ၁၅၃
- ၂၅၁။ မင်း ဘာကြောင့် အစာစားရတာလဲ။ ၁၅၄
- ၂၅၂။ မင်း ရေ ဘာကြောင့်ငတ်လဲ။ ၁၅၄
- ၂၅၃။ မင်းစားတဲ့အစာတွေ ဘာဖြစ်ကုန်လဲ။ ၁၅၅
- ၂၅၄။ အစာအနံ့ရတဲ့အခါ ဘာကြောင့် သွားရည်ယိုတာလဲ။ ၁၅၅

အသက်ရှူခြင်း

- ၂၅၅။ ဘာကြောင့် အသက်ရှူတာလဲ။ ၁၅၇
- ၂၅၆။ အသက်ရှူသွင်းတဲ့အခါ ဘာဖြစ်လဲ။ ၁၅၇
- ၂၅၇။ မင်း ဘယ်လိုစကားပြောတာလဲ။ ၁၅၈
- ၂၅၈။ 'လည်စေ့' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၅၈
- ၂၅၉။ မင်း ဘာကြောင့် နှာချေရတာလဲ။ ၁၅၉
- ၂၆၀။ ရေထဲမှာ ဘာကြောင့် အသက်မရှူနိုင်တာလဲ။ ၁၅၉

မင်းရဲ့ နှလုံးနဲ့သွေး

- ၂၆၁။ နှလုံးသားဟာ ညောင်ရွက်ပုံနဲ့ တူလား။ ၁၆၁
- ၂၆၂။ ဆရာဝန်သုံးနားကျပ်နဲ့ နားထောင်ရင် ဘာသံ ကြားရလဲ။ ၁၆၁
- ၂၆၃။ မင်းနှလုံးက ဘယ်လောက်မြန်မြန်ခုန်လဲ။ ၁၆၂
- ၂၆၄။ ခန္ဓာကိုယ်အနံ့ သွေးတွေ ဘယ်လိုလျှောက်သွားလဲ။ ၁၆၅

- ၂၆၅။ ဘာကြောင့် သွေးလိုအပ်တာလဲ။ ၁၆၃
- ၂၆၆။ သီးသန့်သွေးဆဲလ်တွေက ရောဂါပိုးတွေကို ဘယ်လိုတိုက်လဲ။ ၁၆၃
- ၂၆၇။ ဘာကြောင့် သွေးထွက်တာလဲ။ ၁၆၃
- ၂၆၈။ ဘာကြောင့် သွေးတိတ်သွားတာလဲ။ ၁၆၄
- ၂၆၉။ အနက်ကွက်နဲ့အဖြာကွက်တွေက ဘာတွေလဲ။ ၁၆၄
- ၂၇၀။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ သွေး ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ၁၆၄
- ၂၇၁။ သွေးအရောင်က ဘာကြောင့်နီရလဲ။ ၁၆၅
- ၂၇၂။ ခြေထောက် ဘာကြောင့် ထုံကျဉ်ရတာလဲ။ ၁၆၅

ကျန်းမာအောင် ဘယ်လိုနေထိုင်မလဲ

- ၂၇၃။ 'ဆေး' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၆၇
- ၂၇၄။ 'ရောဂါပိုး' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၆၇
- ၂၇၅။ 'ဗိုင်းရပ်စ်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၆၈
- ၂၇၆။ ကျောက်ရောဂါဟာ တစ်ကြိမ်ထက် ဘာကြောင့် ပိုမဖြစ်တာလဲ။ ၁၆၈
- ၂၇၇။ ကာကွယ်ဆေးထိုးတာ ဘယ်လိုအကျိုးရှိစေလဲ။ ၁၆၈
- ၂၇၈။ မိုးရေစိုရင် အအေးမိအဖျားရောဂါ ရတတ်လား။ ၁၆၉
- ၂၇၉။ ဘာကြောင့် အအေးမိအဖျားရောဂါအမျိုးမျိုး ဖြစ်တာလဲ။ ၁၆၉
- ၂၈၀။ 'အာသီး' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၇၀
- ၂၈၁။ 'ကိုယ်ပူတယ်' ဆိုတာ ဘာလဲ။ ၁၇၀

အမှာစကား

‘မေးခွန်း’ဆိုတာကို မင်း မေးဖူးမှာပါ။
 သေချာတာပေါ့။ လူတိုင်းဟာ မေးခွန်းတွေ မေးဖူးကြပါလိမ့်မယ်။
 ‘မေးခွန်း’ ဆိုတာက မေးဖို့ အင်မတန်လွယ်တဲ့ကိစ္စလို့ အကြမ်း
 ဖျင်း ပြောနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့်- အဲဒီမေးခွန်းကိုဖြေဖို့ဆိုတာ
 သိပ်မလွယ်လှတာကို တစ်ခါတစ်ရံမှာ တွေ့ကြုံရတတ်ပါတယ်။
 ခုဒီစာအုပ်က မင်းကိုကူပေးမှာပါ။ ဒီစာအုပ်မှာ ပက်ကျိကစပြီး
 လူတွေအထိ သတ္တဝါမျိုးစုံနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အဖြေတွေကို မင်း
 တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ-ဆိုပါတော့။
 ‘ခွေးဟာ ဘာဖြစ်လို့ အမြီးနှုတ်လဲ။’
 ‘အစားအသောက်အနံ့ရရင် မင်း ဘာလို့ သွားရည်ကျ
 လဲ၊ ဗိုက်ဆာလဲ။’

‘ဖားဖြစ်သွားတဲ့အခါ ဖားလောင်းရဲ့အမြီးဟာ
 ဘယ်ရောက်သွားလဲ။’ -စတာမျိုးတွေပေါ့။
 ဒါတွေအပြင်လည်း မေးခွန်းတွေ အများကြီး အများကြီး
 ပေါ့။ ကဲ- မေးကြည့်ရအောင်။
 အဖြေလည်း ကြည့်ရအောင်လေ။

တိရစ္ဆာန်လောက

၁၀၀ လား၊ ၁၀၀၀ လား၊ ၁ သောင်းလား၊ ၁ သိန်းလား။

ဘယ် က,လိမ့်မလဲ။ ဒီထက်အများကြီးပိုတာပေါ့။ တို့ရဲ့ကမ္ဘာမှာ တိရစ္ဆာန်အမျိုးကွဲပေါင်း ၁ သန်း မက ရှိတာပေါ့။ 'တိရစ္ဆာန်' လို့ ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ တို့က အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တို့၊ လယ်ယာ ထဲမှာခိုင်းတဲ့ တိရစ္ဆာန်တို့၊ တိရစ္ဆာန်ရုံထဲမှာ တွေ့ရတဲ့ အကောင်တို့လောက်သာ စဉ်းစားမိကြတာ ကိုး။ ရေထဲကသတ္တဝါတွေ၊ ပိုးမွှားတွေ၊ တီကောင်တွေ၊ ပင့်ကူလိုကောင်မျိုး တွေကို ထည့်မတွက်မိကြဘူး မဟုတ်လား။ ငှက်တွေကိုတောင် မေ့နေ တတ်ကြသေးတယ်လေ။ ဒါတွေလည်း တိရစ္ဆာန်တွေပဲပေါ့။

သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ကတော့ သစ်ပင်တွေက လွဲလို့ သက်ရှိအရာအားလုံးဟာ တိရစ္ဆာန်ပါပဲ။ 'သတ္တဝါ' လို့ခေါ်ရင် ပိုမှန်မယ်။ အဲဒီသတ္တဝါစာရင်းထဲမှာ သိပ်ငယ်လွန်းလို့ သာမန်မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ အကောင်ငယ် လေးတွေကစပြီး မင်းကိုယ်တိုင် အပါအဝင် ဖြစ်နေလေရဲ့။

၂ တိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်လို ဟန်ကျပန်ကျရှိကြလဲ။

လူတွေလောက်တော့ ဘယ်တိရစ္ဆာန်မျှ ဟန်ကျပန်ကျမရှိကြဘူးပေါ့။

ဒါပေမဲ့- တချို့တိရစ္ဆာန်တွေဟာ တော်တော်လေး အကင်းပါးကြတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။ လူဝံတို့၊ မျောက်တို့၊ လင်းပိုင်တို့ဟာ တကယ်ကို တော်ကြပါပေမယ်။ သင်လို့ တတ်လွယ်ကြတယ်။ တချို့ကောင် တွေဆိုရင် အခက်အခဲကြုံတဲ့အခါ ဘယ်လိုဖြေရှင်းရမယ်ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကိုတောင် အဖြေရှာတတ်ကြတယ်။ ဥပမာပြောရရင်- ရေလှောင်ကန်ကြီးထဲမှာ ငှက်မွေးတောင်လေးကို ပစ်လိုက် ဖမ်းလိုက်ကစားနေတဲ့ လင်းပိုင် ဆိုပါတော့။ တစ်ကြိမ်

မှာတော့ သူဆော့နေတဲ့ ငှက်မွေးတောင်ဟာ ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပိုမြင့်တဲ့ရေလှောင်ကန်နံရံမှာ ကပ်နေလေရဲ့။ သင်ကတော့ 'သူဆက်မဆော့ရတော့ဘူး' လို့ ထင်မှာ ပဲနော်။ ဒါပေမဲ့- သူက အဖြေရှာတယ်။ သူဟာ ငှက်မွေးတောင်လေး ပြန်ပြုတ်ကျလာအောင် ရေပေါ်ကိုခုန်ပြီး သူ့ခေါင်းနဲ့ တိုက်ချလိုက်တယ်။ ပြီးတော့- သူ ဆက်ပြီး ဆော့ပြန်တယ်။

ဒါပေမဲ့-တိရစ္ဆာန်အများစုကတော့ ဒီလိုမလုပ်တတ်ကြပါဘူး။ ခုံးကောင်တို့၊ ပုစွန်လုံးတို့၊ ပိုးကောင် တို့၊ တီကောင်တို့ကတော့ အားလုံးထဲမှာ အတုံးဆုံးတိရစ္ဆာန်တွေပါပဲ။ ဘာမှသင်လို့မတတ်ပါဘူး။

‘မွေးရာပါအတတ်’ ဆိုတာ ဘာလဲ။

တချို့တိရစ္ဆာန်တွေဟာ သူတို့ဘဝနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ အတတ်တွေကို မွေးကတည်းက တတ်လာကြတယ်။ ဥပမာ-ငှက်ဟာ ငှက်သိုက်လုပ်တတ်တယ်။ ငါးဟာ ရေကူးတတ်တယ်။ ပင့်ကူဟာ ပင့်ကူအိမ် ရက်လုပ်တယ်။ ဒါတွေကို ဘယ်သူကမှ သင်ပေးစရာမလိုဘူး။ သူတို့ လုပ်တတ်တယ်။ ‘မွေးရာပါအတတ်’ ဆိုတာ အကင်းပါးမှုနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ သင်မပေးရဘဲနဲ့ကို တတ်လာတဲ့အတတ်။

၄ တိရစ္ဆာန်တွေ တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် စကားပြောကြလား။

ပြောတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့- လူတွေပြောသလိုတော့ စကားလုံးတွေ၊ ဝါကျတွေနဲ့ မဟုတ်ဘူး။ တိရစ္ဆာန်လိုပဲ ပြောကြလေရဲ့။ သူတို့ဟာ သူတို့ခံစားချက်တွေ၊ အတွေးတွေကို လှုပ်ရှားမှုနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အနံ့နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အသံနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဖော်ပြပြောဆိုကြတယ်။

ပျားတစ်ကောင်ဟာ ‘ပန်းဝတ်ရည် ဘယ်မှာရှိတယ်’ ဆိုတာ တခြားပျားတွေကို လှုပ်ရှားမှုနဲ့ပြတယ်။ ဝံပုလွေမတစ်ကောင်ဟာ သူမိတ်လိုက်ဖို့ အသင့်ရှိနေတဲ့အကြောင်း ဝံပုလွေထီးကို အနံ့တစ်မျိုးထုတ်ပြီး အသိပေးတယ်။

ကြောင်ပေါက်စလေးဟာ ‘သူ ဆာပြီ’ ဆိုတဲ့အကြောင်းကို သူ့အမေကို ‘တညောင်ညောင်’ မြည်ပြတယ်။ ငှက်တစ်ကောင်ဟာ တခြားငှက်တွေကို အန္တရာယ်ရှိလို့ အသိုက်ကနေရှောင်နေကြဖို့ သတိပေးတတ်တယ်။

ဒါတွေဟာ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ စကားပြောနည်းတွေပဲပေါ့။ သူတို့ရဲ့ ပြောစကားတွေကို မျိုးတူတိရစ္ဆာန်အချင်းချင်း နားလည်ကြတယ်လေ။

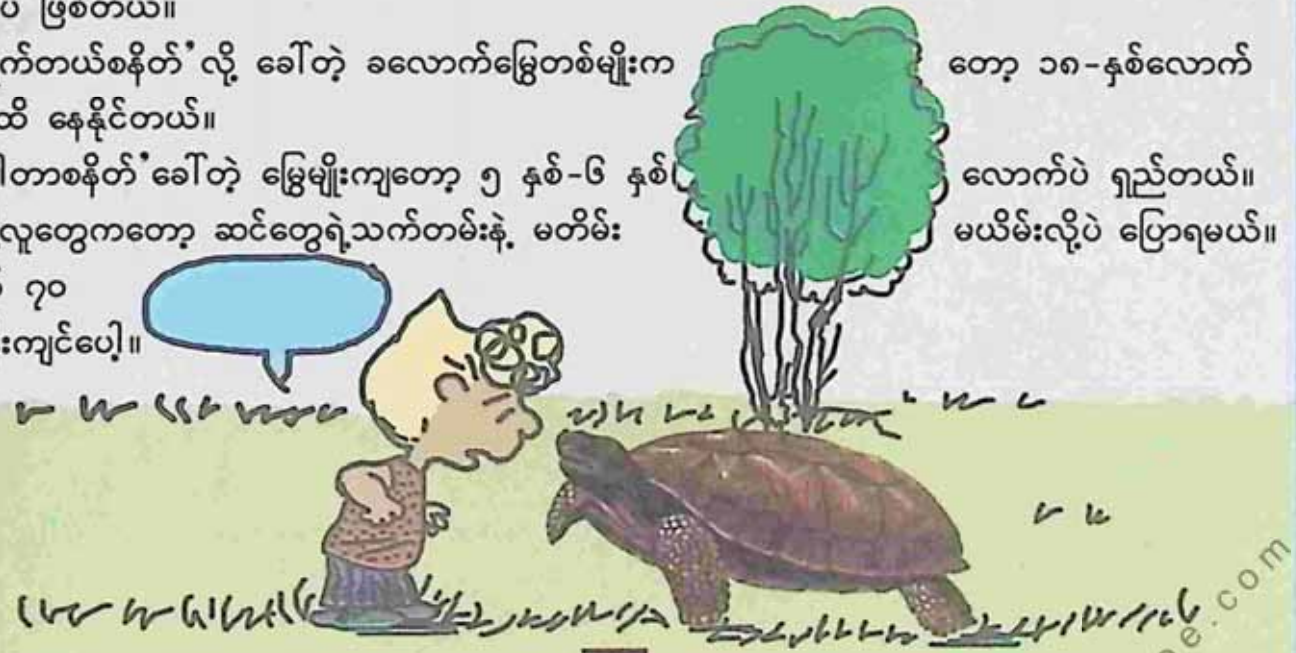

၅ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့သက်တမ်း ဘယ်လောက်စီ ရှိကြလဲ။

သက်တမ်းအရှည်ဆုံးသတ္တဝါကတော့ 'ကုန်းလိပ်' ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူ့သက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်လိမ့်မယ်လို့ ယူဆရတယ်။ သက်တမ်းအတိုဆုံးအကောင်ကို ပြောပါဆိုရင် 'mayfly' လို့ခေါ်တဲ့ 'ပိုးပျံကောင်' တစ်မျိုးပဲ ဖြစ်တယ်။ သက်တမ်းကတော့ နာရီပိုင်းလောက်ပဲ ကြာတယ်။ မေလမှာ တွေ့ရတတ်တယ်။ ကျန်တဲ့သတ္တဝါတွေရဲ့သက်တမ်းကတော့ ဒီ ၂ ခုရဲ့ကြားမှာပဲ ရှိတာပေါ့။ ကြောင်တွေ၊ ခွေးတွေရဲ့ သက်တမ်းက ၁၂ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်။ ကြွက်သက်တမ်းက ၂ နှစ်မှ ၃ နှစ်။ တချို့လူတွေ အပြောအရဆိုရင် ကြက်တူရွေးရဲ့သက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေမဲ့- ခိုင်ခိုင်မာမာမပြနိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ ကြက်တူရွေးရဲ့သက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက်တော့ ရှိနိုင်တယ်။ သူနဲ့တစ်တန်းတည်းလောက် သက်တမ်းရှိတာတွေကတော့ ဘဲငန်းနဲ့ မိကျောင်းခေါင်းတို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

'ရက်တယ်စနိတ်' လို့ ခေါ်တဲ့ ခလောက်မြွေတစ်မျိုးက တော့ ၁၈-နှစ်လောက် အထိ နေနိုင်တယ်။ 'ဂါတာစနိတ်' ခေါ်တဲ့ မြွေမျိုးကျတော့ ၅ နှစ်-၆ နှစ် လောက်ပဲ ရှည်တယ်။ တို့လူတွေကတော့ ဆင်တွေရဲ့သက်တမ်းနဲ့ မတိုမို မယိမ်းလို့ပဲ ပြောရမယ်။

နှစ် ၇၀ ဝန်းကျင်ပေါ့။

၆ အကြီးဆုံးတိရစ္ဆာန်ဟာ ဘာကောင်လဲ။ BOOK

တို့ကမ္ဘာမှာ အကြီးဆုံးသတ္တဝါဟာ ဝေလငါးအပြာရောင် ဖြစ်တယ်။
 တချို့ဝေလငါးကြီးတွေဆိုရင် ၁၀၉ ပေအထိရှည်ပြီး၊
 တန် ၁၅၀ အထိ အလေးချိန်ရှိတယ် ဆိုပဲ။

ဝေလငါးငယ်တစ်ကောင်ဟာ တစ်နေ့တစ်နေ့ကို
 ပေါင် ၂၀၀ လောက် အလေးချိန်တိုးတယ်တဲ့။

၇ တချို့တိရစ္ဆာန်တွေဟာ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး ဘာကြောင့်အိပ်နေကြလဲ။

တိရစ္ဆာန်တချို့ ဥပမာ- ဝုဒ်ချပ်စ် (woodchuck) လို အကောင်မျိုးတွေဟာ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး
 အိပ်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ အဲဒီအချိန်မျိုးမှာ အစာရှာမရနိုင်ဘူး။ သူတို့အတွက်
 အစာဖြစ်တဲ့အပင်တွေဟာ သေကုန်တာ၊ အရွက်တွေကြွေကျကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။
 အဲဒီလိုအကောင်မျိုးတွေဟာ ဆောင်းမကျခင် အစာတွေ တစ်ဝကြီးစားထားကြပြီး၊ ဆောင်းတွင်းမှာ
 တွင်းနက်နက်ထဲမှာ အိပ်ကြတော့တာပဲ။ 'ဆောင်းခိုတယ်' လို့လည်း ပြောကြတယ်။ နွေဦးပေါက်
 လာရင်တော့ အနွေးဓာတ်နဲ့ဆာလောင်မှုက သူတို့ကို အိပ်ရာက နှိုးကြတော့တာပဲ။
 တခြား မြွေလိုတိရစ္ဆာန်မျိုးတွေလည်း အေးတဲ့ရာသီမှာ ဆောင်းခိုကြတယ်လေ။ အပူချိန်နိမ့်ကျသွား
 ရင် အဲဒီကောင်တွေဟာ သိပ်မလှုပ်ရှားနိုင်ကြတော့ဘူး။ ဒါကြောင့်- သူတို့ဟာ ဆောင်းတွင်းရောက်
 ရင် အကာအကွယ်ယူပြီး အအေးဒဏ်ကို ရှောင်ကြတော့တာပဲ။

mgyc.com

၈ ဘယ်တိရစ္ဆာန်တွေ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး အိပ်ကြလဲ။

တစ်ဆောင်းလုံးအိပ်ကြတဲ့ အကောင်တွေကတော့ ground squirrels ခေါ်တဲ့ ရှဉ့်တစ်မျိုး၊ woodchucks ဆိုတဲ့အကောင်၊ တချို့သောလင်းနို့တွေနဲ့ ခုန်ပြေးနိုင်တဲ့ကြွက်တစ်မျိုးတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဆောင်းတွင်းရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကာလကိုသာ အိပ်ကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်များကတော့ ဝက်ဝံ၊ ဘေးရန်နဲ့ တွေ့ရင် အနံ့ဆိုးထွက်တတ်တဲ့ skunk ဆိုတဲ့ဖျံကောင်မျိုး၊ chipmunk ခေါ်တဲ့ ရှဉ့်တစ်မျိုး၊ ခွေးတူ ဝက်တူအကောင်တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ လေထုသိပ်မအေးရင် နေ့ဘက်မှာ အပြင်ထွက်လာ တတ်ကြတယ်။

တခြားဆောင်းခိုသတ္တဝါတွေကတော့ ဖားပြုပ်၊ ပင်လယ်လိပ်၊ မြွေ၊ ဖား၊ ကုန်းတစ်ပိုင်းရေတစ်ပိုင်း နေတဲ့ လိပ်တစ်မျိုးနဲ့ ပိုးကောင်တချို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

၉ အမြန်ဆုံးသွားတဲ့တိရစ္ဆာန်ဟာ ဘာကောင်လဲ။

တိရစ္ဆာန်အားလုံးထဲမှာ အမြန်ဆုံးအကောင်ကတော့ swift လို့ခေါ်တဲ့ ပျံလွှားငှက်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ spine-tailed-swift ဆိုတဲ့ငှက်ပျံဟာ ၁ နာရီကို မိုင် ၁၀၀ ကျော်နှုန်း ပျံသန်းနိုင်တယ်တဲ့။ သူ့အမည် ကို 'ငှက်ပျံ' လို့ ခေါ်တဲ့အတွက် ဒီငှက် ဘာကြောင့် ဒီလောက်မြန်ရသလဲဆိုတာ မေးစရာ မလို တော့ဘူးပေါ့။

အမြန်ဆုံးကုန်းသတ္တဝါတွေကတော့ 'ချီတာ' ခေါ်တဲ့ ကျားသစ်တစ်မျိုးပါ။ သူကတော့ ၁ နာရီကို မိုင် ၆၀ ကျော်နှုန်း ပြေးနိုင်တယ်လေ။

၁၀ သဲကန္တာရထဲကတိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်လိုနေထိုင်ကြလဲ။

‘သဲကန္တာရ’ ဆိုတာ အလွန်ခြောက်သွေ့တဲ့ အရပ်ပေါ့။ အဲဒီမှာနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ရေကို အမြဲ တစေ မတွေ့နိုင်ကြဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့- ကန္တာရတိရစ္ဆာန်ငယ်တော်တော်များများဟာ ရေသောက်စရာ မလိုကြဘူးလေ။ ကန္တာရမှာပေါက်တဲ့ အပင်လေးတွေကို စားခြင်းအားဖြင့် သူတို့လိုတဲ့ရေဓာတ်ကို ရသွားကြတာပေါ့။

နောက်မှာတော့ ကန္တာရတိရစ္ဆာန်အများစုဟာ မြေအောက်မှာဖြစ်ဖြစ်, အရိပ်အောက်မှာဖြစ်ဖြစ် နေ တတ်ကြတယ်။ အလွန်ပူပြင်းတဲ့နေ့က သူတို့ကို ချွေးထွက်စေတယ်။ သူတို့ဟာ ကိုယ်ထဲကရေဓာတ် တွေ အများကြီးဆုံးရှုံးသွားတယ်ပေါ့။ ကန္တာရကြီးအေးမြသွားတဲ့ ညဘက်မှာ သူတို့ အပြင်ထွက်ကြ တယ်။ ဒီအခါမှာ ချွေးမထွက်တော့ဘူးပေါ့။

‘ကုလားအုတ်’ ဆိုတဲ့အကောင်ကတော့ ရေတစ်ကြိမ်သောက်ထားရင် နောက်ထပ် ရက်တော်တော် ကြာအောင် ရေ ထပ်မသောက်ရဘဲ သွားနိုင်လာနိုင်တယ်လေ။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်ထားပုံအရ ရေတွေအများကြီး သိုမှီးထားနိုင်တယ်လေ။ ပြီးတော့- သူက ‘ချွေးထွက် အလွန်နည်းတဲ့အကောင်’ ဆိုတော့ နေပူအောက်မှာလည်း ကြာကြာနေနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့- သူ့ကိုယ်ထဲမှာ သိုလှောင်ထားတဲ့ ရေကလည်း တော်တော်နဲ့ကုန်ခမ်းမသွားဘူး။

၁၁ မိခင်တိရစ္ဆာန်တွေဟာ သူတို့ကလေးတွေကို ဘယ်လိုမှတ်မိကြလဲ။

အနံ့နဲ့ မှတ်မိကြတာပေါ့။ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်မွေးပြီဆိုရင် သူ့အမေက ကလေးကိုယ်နဲ့ကိုရှုပြီး မှတ်ထားလိုက်တော့တာပဲ။ ဒါကြောင့်- မိခင်တိရစ္ဆာန်ဟာ သူ့ကလေးကိုရှာချင်ရင် သူ့မှတ်ထားတဲ့အနံ့ မရမချင်း လိုက်ရှုပြီး ရှာတော့တာပဲ။

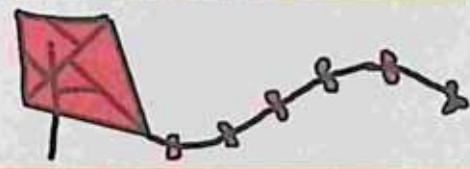
၁၂ အမြီးကို ဘယ်လို အသုံးချကြလဲ။

တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့အမြီးဟာ တော်တော်လေး အသုံးဝင်တာ တွေရတယ်။ နွားဟာ သူ့ကိုယ်ပေါ်မှာကိုက်နေတဲ့ ပိုးမွှားတွေကို သူ့အမြီးနဲ့ယပ်ပြီး မောင်းပစ်တယ်။
မြေခွေးဟာ အနွေးဓာတ်ရဖို့ သူ့အမြီးနဲ့ သူ့ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ထားတယ်။
ဖျံဟာ သူ့အမြီးပြားကြီးကို ရေပေါ်မှာရိုက်ပြီး သတိ ပေးအချက်ပြတယ်။

ငါးဟာ သူ့အမြီးကိုသုံးပြီး ရေကူးတယ်။ ရှဉ့်ဟာ သူ့အမြီးကို လေထီးအဖြစ်အသုံးချပြီး သစ်ပင် အမြင့်ကြီးတွေပေါ်က ခုန်ချတယ်။ မျောက်လွဲကျော်က သူ့အမြီးကို သစ်ကိုင်းမှာပတ်ပြီး တစ်ကိုင်း မှတစ်ကိုင်း၊ တစ်ပင်မှတစ်ပင် လွှဲခုန်ကူးတယ်။

တောက်တဲ့ဟာ သူ့အမြီး ပြုတ်ပြတ်သွားရင် နောက်အမြီးသစ်တစ်ခု ထပ်ပေါက်တယ်။

၁၃ တိရစ္ဆာန်ရုံတွေဟာ ဘာကြောင့် ရှိနေရတာလဲ။

ထူးထူးဆန်းဆန်း တိရစ္ဆာန်တွေ၊ ကိုယ့်ဒေသမှာမရှိတဲ့ ဝေးရပ်မြေတစ်နေရာက တိရစ္ဆာန်တွေကို လူတွေကြည့်နိုင်ဖို့အတွက် တိရစ္ဆာန်ရုံတွေ စပေါ်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ တိရစ္ဆာန်ရုံတွေသာ မရှိခဲ့ရင် လူတော်တော်များများဟာ မြင်းကျားတို့၊ ဆင်တို့၊ ဥဒေါင်းတို့၊ ငှက်ကုလားအုတ်တို့၊ အာဖရိက တိုက်က သမင်ကြီးမျိုးတို့ကို မြင်ဖူးကြရလိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။

ဒီနေ့ရှိနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်ရုံတွေကတော့ လူတွေကြည့်ဖို့သက်သက် မဟုတ်တော့ဘဲ၊ တိရစ္ဆာန်တွေကို မျိုးမတုံးအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ပေးဖို့ လည်း ရည်ရွယ်ကြပါတယ်။

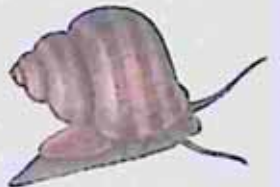
၁၄ တိရစ္ဆာန်တချို့ ဘာကြောင့် မျိုးတုံးကုန်ကြလဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ လောက်ကစပြီး လူတွေကြောင့် တိရစ္ဆာန်တော်တော်များများ မျိုးတုံးကုန်ကြရတယ်။ လူတွေက လယ်ကွင်းတွေ၊ တောအုပ်တွေမှာ အဆောက်အအုံတွေ၊ စက်ရုံတွေ၊ မြို့၊ ရွာတွေ ဆောက်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်လိုက်တော့ တိရစ္ဆာန်တွေ နေထိုင်ကျက်စားရာ နယ်မြေဒေသတွေကို ဖျက်ဆီးလိုက်သလို ဖြစ်တာပေါ့။ တိရစ္ဆာန်တွေခမျာ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်စရာ ရှာမရနိုင်ဘူးဆိုရင် မျိုးတုံးကြရတော့တာပဲ။ ဟာဂိုင်ယီငှက် ၁၅ မျိုးလောက်ဟာ အဲဒီလိုနဲ့ မျိုးတုံးခဲ့ကြရတယ်။ ဖလော်ရီဒါသမင်မျိုးလို တိရစ္ဆာန်များဟာလည်း မကြာခင်မှာ မျိုးတုံးဖို့ ရှိနေတယ်။ ပြီးတော့- မုဆိုးတွေကြောင့်လည်း တချို့တိရစ္ဆာန်တွေ မျိုးတုံးခဲ့ကြရသေးတယ်။ 'မုဆိုး' လို့ဆိုရာမှာ လူမုဆိုးအပြင် တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်စားသောက်တဲ့ 'တိရစ္ဆာန်မုဆိုး'တွေလည်း ပါတာပေါ့။ ၁၉ ရာစုအတွင်းကဆိုရင် မြောက်အမေရိကတိုက်က ခိုတစ်မျိုးနဲ့ကျွဲတစ်မျိုးအတော်များများကို မုဆိုးတွေ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြတယ်။ အခုအချိန်မှာ သိမ်းငှက်နဲ့ဝံပုလွေတွေဟာ တော်တော်များများ အသတ်ခံနေကြတယ်။ ပတ်လန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုကလည်း တိရစ္ဆာန်အတော်များများကို သတ်ဖြတ်ပစ်သလို ဖြစ်နေသေးတယ်။ ရေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ငါးတွေဟာ အဆိပ်သင့်ပြီး သေကုန်ကြရတယ်။ အဆိပ်သင့်ပြီးသေတဲ့ ငါးတွေကို စားမိတဲ့ငှက်တွေဆိုရင် အောင်မြင်တဲ့ဥတွေ မဥနိုင်ကြတော့ သူတို့လည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မျိုးတုံးသွားနိုင်တယ်။ လင်းယုန်တို့၊ 'ပီလီကင်' လို့ခေါ်တဲ့ ငှက်ကြီးမျိုးတို့ဆိုရင် တော်တော်ကိုရှားပါးပြီး မျိုးတုံးလုနီးပါး ဖြစ်နေပြီပေါ့။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေကတော့ 'ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် တချို့တိရစ္ဆာန်တွေ မျိုးတုံးရတယ်' လို့ ဆိုလေရဲ့။ အဲဒီတိရစ္ဆာန်တွေနေတဲ့ ဒေသတွေဟာ ပူလွန်း၊ အေးလွန်းလာရင်သော်လည်းကောင်း၊ ခြောက်သွေ့လွန်း၊ စွတ်စိုလွန်းလို့သော်လည်းကောင်း သူတို့စားနေကျ အစာပင်တွေဟာ ကောင်းကောင်းမဖြစ်ထွန်းကြတဲ့အခါ သူတို့ဟာ တခြားစားစရာတစ်မျိုးမျိုးကို ထပ်မံရှာနိုင်ကြတဲ့အတွက် သေကုန်ကြရော။ ဒိုင်နိုဆောတွေမျိုးတုံးသွားတာ အဲဒီပုံစံမျိုးဖြစ်မယ်လို့ လေ့လာသူတွေက ဆိုတယ်။

အရိုးမဲ့သတ္တဝါတွေ

၁၅ ကမာကောင်က ပုလဲကို ဘယ်လိုဖန်တီးလဲ။

တစ်ခါတစ်ရံမှာ သဲမှုန်လေးတစ်ပွင့်ဟာ ကမာကောင်ရဲ့အခွံတွင်းကို ရောက် သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သဲမှုန်က ကမာကောင်ရဲ့ ပျော့ပျောင်းတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ပွတ်တိုက်နေတယ်။ အဲသလိုပွတ်တိုက်တာ ရပ်သွားအောင် လို့ ကမာကောင်က အဲဒီသဲကို တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာ ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ပစ်လိုက်တယ်။ 'ဘာနဲ့ ရစ်ပတ်သလဲ' ဆိုတော့ သူ့အခွံကို အနားကွပ်ထားတဲ့ အရောင်တောက်တဲ့ အလွှာနဲ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအလွှာအထပ်ထပ်နဲ့ဖုံးထားတဲ့အလုံးလေးဟာ ပုလဲလုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၆ ပုစွန်လုံးရဲ့လက်မတစ်ချောင်းကို ကိုင်လိုက်တဲ့အခါ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ။

ပုစွန်လုံးက မင်းကို မညှပ်မိရင် အဲဒီလက်မ ကို သူကချပစ်ခဲ့ပြီး သူထွက်ပြေးလိမ့်မယ်။ အဲသလို လက်မတစ်ချောင်းထားပစ်ခဲ့ပြီး သူက သူ့အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တာပဲဖြစ်တယ်။ အဲသလို လက်မတစ်ချောင်းကျန်ခဲ့ရင် သူ့အနေနဲ့ နောက်လက်မ တစ်ချောင်းကို အလွယ်တကူ အစားထိုးပြန်ပေါက်နိုင် တယ်လေ။

၁၇ 'ရေမြှုပ်ကောင်' ဆိုတာ ဘာလဲ။

'ရေမြှုပ်ကောင်' ဆိုတာ ပျော့ပျောင်းပြီး အလျော့အတင်းလုပ်လို့ရတဲ့ ပင်လယ်တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ သူ့မှာ လက်တို့၊ ခြေထောက်တို့၊ ဆူးတောင်တို့၊ ဝမ်းဗိုက်တို့ မရှိဘူး။ ပြီးတော့- ဟိုဟိုဒီဒီလည်း လုံးဝမရွေ့လျားဘူး။ သူ့ကို လူတွေက 'အပင်တစ်မျိုး' လို့ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာအောင် ယူဆခဲ့ကြတယ်။ ရေမြှုပ်ကောင်အသေတစ်ခုရဲ့ ပျော့ပျောင်းတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ရေတော်တော်များများကို စုပ်ယူထားနိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ဒါကြောင့်- လူတွေက နှစ်ပေါင်း တော်တော်ကြာကတည်းက သန်ရှင်းရေးလုပ်စရာ ကိရိယာအဖြစ် သုံးခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့- ဒီနေ့ဆိုရင်တော့ အဲသလို သန်ရှင်းရေးလုပ်ဖို့ ရေမြှုပ်တွေကို စက်ရုံတွေက ထုတ်လုပ်ပေးနေကြပြီပေါ့။

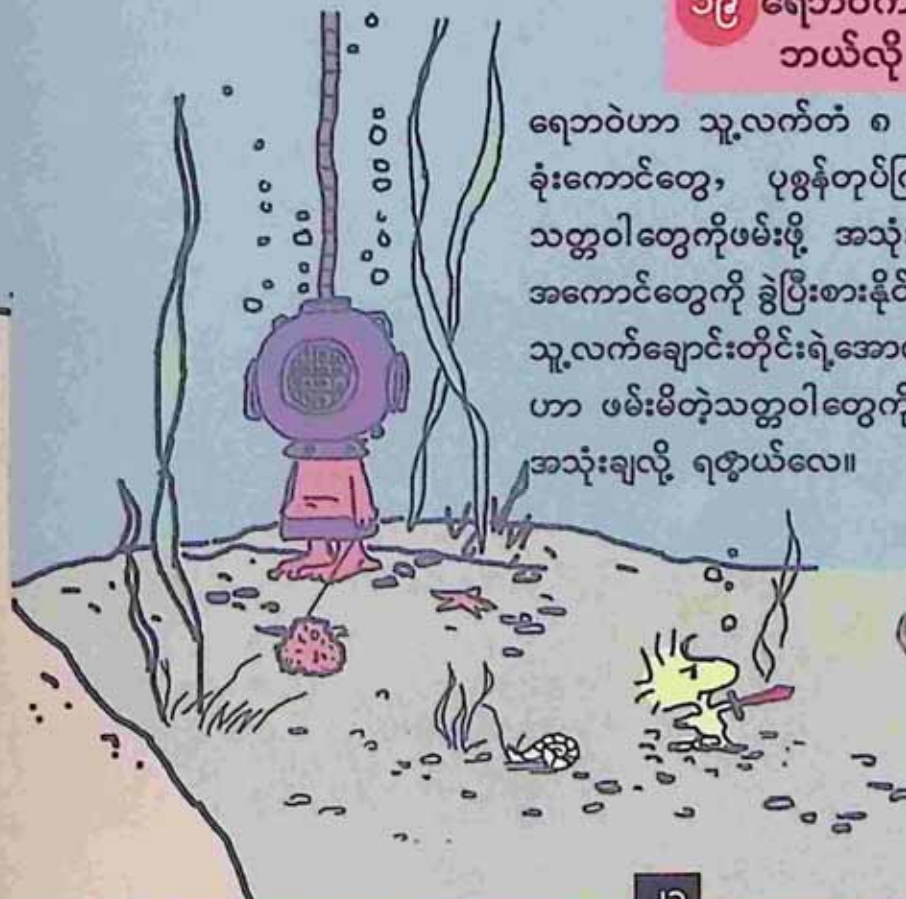

၁၈ ရောဘဲ (အော်တိုပတ်စ်)ဟာ ဘာကြောင့် အမည်းရည်တွေကို ပန်းထုတ်လဲ။

သူ ဘာကြောင့် အဲသလို ပန်းထုတ်ရသလဲဆိုတာ ငါးမန်းတွေ၊ ဝေလငါးတွေ၊ လူတို့ အစရှိတဲ့ သူ့ရန်သူတွေရဲ့အန္တရာယ်က မျက်ခြည်ဖြတ် ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်နိုင်ဖို့ပေါ့။

၁၉ ရောဘဲက သူ့လက်တံ ၈ ချောင်းကို ဘယ်လို အသုံးချလဲ။

ရောဘဲဟာ သူ့လက်တံ ၈ ချောင်းကို ကဏန်းကောင်တွေ၊ ခုံးကောင်တွေ၊ ပုစွန်တုပ်ကြီးတွေနဲ့ တခြား သူ့အစာ ရေသတ္တဝါတွေကိုဖမ်းဖို့ အသုံးချတာပေါ့။ ပြီးတော့- အခွံမာ အကောင်တွေကို ခွဲပြီးစားနိုင်ဖို့လည်း အသုံးချသေးတယ်။ သူ့လက်ချောင်းတိုင်းရဲ့အောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ ကြွက်သားတွေဟာ ဖမ်းမိတဲ့သတ္တဝါတွေကို စုပ်ယူညစ်သတ်ဖို့အတွက် အသုံးချလို့ ရတယ်လေ။

mg yoe . c o m ၂၀ အရိုး လုံးဝမရှိတဲ့သတ္တဝါရယ်လို့ ရှိပါလား။

ရှိတာပေါ့။ ပိုးကောင်တွေ၊ တီကောင်တွေ၊ တခြားရောသတ္တဝါတော်တော်များများမှာ အရိုးမရှိကြဘူး။ အဲသလိုတိရစ္ဆာန်မျိုး အများစုမှာ မာကျောတဲ့အစိတ်အပိုင်းတွေတော့ ရှိကြတယ်။ ဒါပေမဲ့- အဲဒီအစိတ်အပိုင်းတွေဟာ သူတို့ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့အတွင်းပိုင်းမှာ မဟုတ်ကြဘဲ အပြင်ဘက်ပိုင်းမှာသာ ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီအစိတ်အပိုင်းတွေက သူတို့ခန္ဓာကိုယ်တွေက နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတဲ့အစိတ်အပိုင်းတွေကို အကာအကွယ်ပေးထားကြတယ်။

၂၁ 'ပင်လယ်ခရုခွံ' ဆိုတာ ဘာလဲ။

'ပင်လယ်ခရုခွံ' ဆိုတာ မာကျောပြီး အကာအကွယ်ပေးနိုင်အောင် သူတို့ခန္ဓာကိုယ်ကို ရစ်ပတ်တည်ဆောက်ထားတဲ့အိမ်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။ အဲသလိုအခွံအိမ်တွေရှိကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကတော့ ကမာကောင်၊ ခုံးကောင်၊ ခရု၊ ယောက်သွား စတဲ့အကောင်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။ တစ်ခါတလေ- မင်းတွေ့ဖူးတဲ့ ပင်လယ်ခရုခွံတွေရဲ့ အတွင်းပိုင်းမှာ သက်ရှိသတ္တဝါတွေ ရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့- များသောအားဖြင့်ကတော့ မင်းတွေ့လိုက်ရတာဟာ အကောင်မရှိတော့ဘဲ အခွံသက်သက်ဖြစ်နေတာ များပါတယ်။ 'ဘာကြောင့်လဲ' ဆိုတော့ သူတို့ကို တခြားတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ပင်လယ်တစ်ဝိုက်မှာကျက်စားနေတဲ့ စင်ရှော်ငှက်တွေက စားပစ်လိုက်ကြပြီလေ။ အဲဒီအခွံလေးတွေဟာ လှတာများတယ်။ အိမ်ယူသွားပြီး အလှထားချင်စရာပါပဲ။

၂၂ ပင်လယ်ခရုခွံကို နားအနားမှာကပ်ထားရင် ပင်လယ်အော်သံကို ကြားရပါလား။

ရှည်လျားတွန့်လိမ်နေတဲ့ ပင်လယ်ခရုခွံကြီးတစ်ခုကို မင်းရဲ့နားဝမှာ ကပ်ထားတဲ့အခါ အော်သံလိုလို တစ်ခုကို ကြားရလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ တကယ်တော့ ပင်လယ်အော်သံ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီခရုခွံရဲ့ ပုံစံအနေအထားကိုက ပဲ့တင်သံသဲ့သဲ့ကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်လေ။ သာမန်အားဖြင့် သင် မကြားနိုင်တဲ့အသံ

မျိုးကို အဲဒီခရုခွံပုံစံအနေအထားက အသံချဲ့ပေးလိုက်သလိုပါပဲ။

!!!
ဧရာမခုံးကောင်ကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ အခွံဟာ ပေါင် ၆၀၀ တောင်လေးတယ် ဆိုပဲ။

ဘာစ်ကတ် စတားဖစ်ရှီ (Basket Starfish) လို့ခေါ်တဲ့
 ကြယ်နဲ့တူတဲ့ ပင်လယ်ငါးတစ်မျိုးဟာဆိုရင်
 လက်ချောင်းပေါင်း ၈ သောင်းကျော်ရှိတယ် ဆိုပဲ။

၂၃ ပင်လယ်ခူတွေ ဘာကြောင့် တုပ်(ကိုက်)ကြလဲ။

သူတို့အစာရဖို့အတွက် တုပ်ကြတာပေါ့။ 'ပင်လယ်ခူ'ဆိုတာ ပျော့ပျောင်းတဲ့ခန္ဓာကိုယ်ရှိပြီး၊ အရေခွံ မရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးပေါ့။ သူက အခြားရေသတ္တဝါတွေကို စားတယ်လေ။ သူ့အတုပ်ခံရတဲ့ တိရစ္ဆာန်ငယ်ဟာ ပထမအဆင့်အနေနှင့် မလှုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ သူက ဆုပ်ကိုင်စားသောက် တော့တာပဲ။ မင်း ပင်လယ်ထဲမှာရေကူးတဲ့အခါ ပင်လယ်ခူနဲ့ဆုံပြီးတော့ အတုပ်ခံရကောင်း ခံရလိမ့် မယ်။ သူတုပ်ရင် နာတော့နာတယ်။ ဒါပေမဲ့- မင်း မလှုပ်ရှားနိုင်အောင်တော့ မဖြစ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့အစားခံရမှာကိုလည်း မင်း စိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး။

၂၄ ဘယ်ရေသတ္တဝါဟာ ပန်းပွင့်နဲ့ တူလဲ။

အာနာမ်အာနီ (uh-nem-uh-nee) ဆိုတဲ့ ပင်လယ်သတ္တဝါဟာ ပန်းနဲ့တူလေရဲ့။ ပန်းပွင့်နဲ့ မတူရင် တောင်မှ အပင်ငယ်တစ်မျိုးမျိုးနဲ့တော့ တူနေတတ်တာ တွေ့ရတယ်။ အခေါင်းပွပိုက်လုံးတစ်ခုလိုလို ရိုးရိုးသတ္တဝါပါပဲ။ ထိပ်တစ်ဖက်မှာ ပါးစပ်တစ်ခု ရှိရဲ့။ အဲဒီပါးစပ်ရဲ့ပတ်လည်မှာ လှုပ်ယမ်းနေတဲ့ လက်ချောင်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီလက်ချောင်းတွေနဲ့ သူ့အစာကို ဖမ်းယူတယ်။ အဲဒီအကောင် မျိုးဟာ အရောင်အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ အနီရောင်၊ အစိမ်းရောင်၊ အညိုရောင်၊ လိမ္မော်ရောင်။ တချို့အကောင် တွေမှာ အစက် အပြောက်တွေရှိပြီး တချို့ အကောင်တွေမှာတော့ အစင်း အစင်းတွေရှိတယ်။

၂၅ ပင်လယ်သခွားသီးဟာ စားလို့ရလား။ BOOK

ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အရသာက မင်း နေ့တိုင်းစားနေကျ သခွားသီးရဲ့ အရသာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ အခုပြောတဲ့ 'ပင်လယ်သခွားသီး' ဆိုတာ ဟင်းသီးဟင်းရွက် မဟုတ်ဘူး။ တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ သူက ပင်လယ်အောက်ခြေမှာရှိတဲ့ သဲမြေပေါ်မှာ နေတယ်။ သူ့ကို 'ပင်လယ် သခွားသီး' လို့ နာမည်ပေးရတာက တို့စားနေကျ သခွားသီးနဲ့ တူလွန်း လို့ပါပဲ။ သို့သော်လည်း- သူ ရွေ့လျားသွားလာတဲ့အခါမှာတော့ သူ့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ဟာ အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲသွားတယ်။ တစ်ခါတလေ- ရှည်ရှည်မျောမျော ဖြစ်သွားလိုက်၊ တစ်ခါတလေ ပုတိုတို ဖြစ်သွားလိုက်ပေါ့။ တစ်ခါတလေကျ တော့လည်း ထိပ် ၂ ဖက်က ဖောင်းကားနေပြီး အလယ်ခေါင်က သေးသေးလေးဖြစ်သွားပြန်ရော။ အဲဒီအကောင်တွေကို အရှေ့တိုင်းအစားအစာအဖြစ် တချို့က ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြတယ်။ တချို့ သော တရုတ်စားသောက်ဆိုင်ကြီးတွေရဲ့ စားစရာစာရင်းထဲမှာ အဲဒီအကောင်ကို မင်း တွေ့ရတတ် ပါတယ်။

၂၆ ခရုတွေ ဘယ်လို လမ်းလျှောက်လဲ။

ခရုတွေမှာ ခြေချောင်း မရှိပါ။ ဒါပေမဲ့- ခြေဖဝါးတော့ ရှိတယ်။ ခရုခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အောက်ခြေအပိုင်း တစ်ခုလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ခြေထောက်ပြားကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီခြေဖဝါးက ခရုတွေကို သွားနိုင်အောင် လုပ်ပေးတာပေါ့။

ခရုတွေ ရွေ့လျားသွားလာတဲ့အခါ အဲဒီခြေထောက်ဟာ ချွဲကျိကျိအရည်တစ်မျိုး ထုတ်ပေးတယ်။ အဲဒီအရည်က သူတို့ကို လွယ်ကူစွာသွားလာနိုင်အောင် ဖန်တီးပေးလိုက်တာပါပဲ။

‘စတားဖစ်ရှ်’ခေါ်တဲ့ ကြယ်ပွင့်ပုံ ရေသတ္တဝါတစ်မျိုးကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ပစ်ရင် တစ်ပိုင်းစီကနေ starfish တစ်ကောင်စီ ဖြစ်သွားလေရဲ့။

၂၇ တီကောင်ကို ၂ ပိုင်း ပိုင်းလိုက်ရင် ဘာဖြစ်သွားလဲ။

မင်းကတော့ 'တီကောင် သေသွားပြီ' လို့ ထင်မှာပဲ။

ဒါပေမဲ့- အမြဲတမ်းတော့ သေမသွားပါဘူး။

တီကောင်တစ်ကောင်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အရွယ်တူအကွင်းလေးတွေ ဆက်ထားတဲ့ အတန်းရှည်ပါ။ တီကောင်တစ်ကောင်ဟာ အဲဒီအကွင်းလေးတွေ

တချို့ ဆုံးရှုံးသွားပေမယ့် မသေဘဲ နေနိုင်ပါတယ်။

တီကောင်တစ်ကောင်ကို ၂ ပိုင်းပိုင်းလိုက်ရင်

အဲဒီ ၂ ပိုင်းလုံးဟာ ခဏတော့ တွန့်လိမ်နေဦးမှာပါ။

ဒါပေမဲ့ - အဲဒီ ၂ ပိုင်းဟာ တီကောင် ၂ ကောင်

သီးခြားဖြစ်မလာပေဘူး။ ငယ်တဲ့အပိုင်းက အများအားဖြင့်

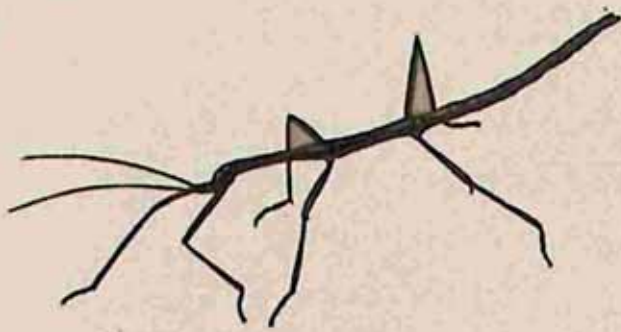
သေသွားတတ်တယ်။ ကြီးတဲ့အပိုင်းကတော့ ဆုံးရှုံးသွားတဲ့

အကွင်းလေးတွေပြန်ထွက်လာပြီး အသက်ရှင်နေနိုင်တယ်။

၂၈ ဘယ်လောက်ရှည်တဲ့တီကောင်ကို တွေ့ဖူးလဲ။

အရှည်ဆုံးတီကောင်ဟာ ၂ ပေကနေ ၉ ပေအထိ ရှိပါတယ်။

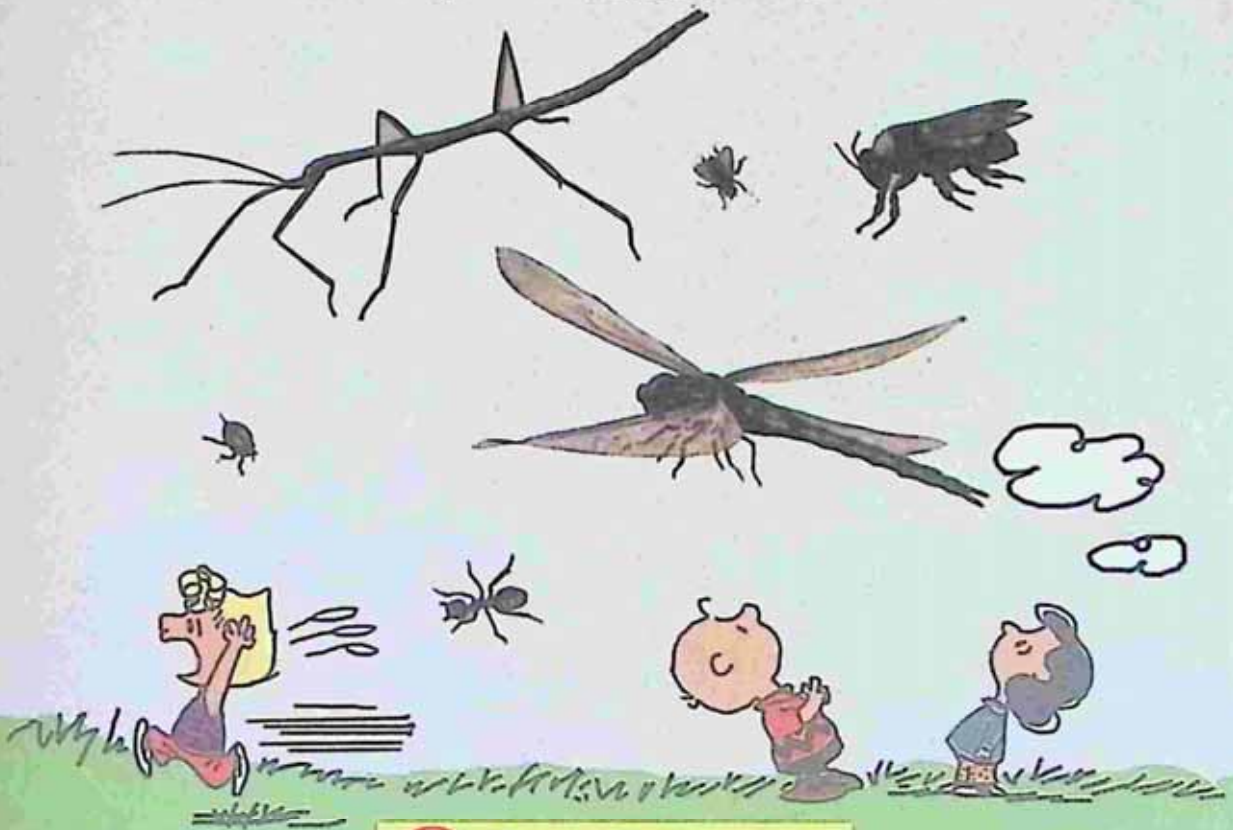
ပိုးမွှားတွေ

၂၉ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပိုးမွှားပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိလဲ။

သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့အဆိုအရ ၁ မိုင်ပတ်လည်မှာရှိတဲ့ ပိုးမွှားပေါင်းဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ လူတွေလောက်များတယ် ဆိုပဲ။

ကဲ- ဒီတော့ မိုင် ၁၀၀ ပတ်လည်မှာရှိတဲ့၊
မိုင် ၁၀၀၀ ပတ်လည်မှာရှိတဲ့
တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ ပိုးမွှားပေါင်းဟာ
ဘယ်လောက်များမယ်ဆိုတာ
စဉ်းစားသာ ကြည့်ကြပေတော့။

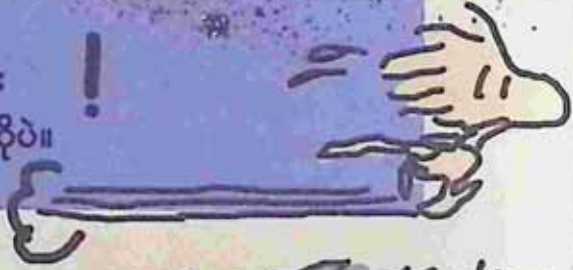
၃၀ 'ပိုးမွှား' ဆိုတာ ဘာလဲ။

'ပိုးမွှား' ဆိုတာ ခြေ ၆ ချောင်းရှိတဲ့ အလွန်သေးငယ်တဲ့အကောင် ဖြစ်တယ်။
ပိုးမွှားအများစုမှာ အာရုံခံအင်္ဂါ ၂ ခုနဲ့ အတောင် ၄ ခု ရှိတတ်ကြတယ်။
ဒါပေမဲ့- တချို့အကောင်တွေမှာတော့ မရှိပါဘူး။
ပိုးမွှားမျိုးကွဲပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိကြတယ်။
သူတို့တွေဟာ တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး မသိမသာလေး ခြားနားကြတယ်။
အဲသလိုအကောင်တွေကတော့ ယင်ကောင်တွေ၊ ပုရွတ်ဆိတ်တွေ၊
ပိုးဟပ်တွေ၊ နွားချေးပိုးတွေ၊ ပုရစ်တွေ၊ လိပ်ပြာတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

၃၁ ပိုးကောင်အားလုံးဟာ ဘယ်ကလာကြလဲ။

သူတို့က ဥက ပေါက်ဖွားလာကြတယ်။
ပိုးမွှားအမတွေက သူတို့အသက်ရှင်နေထိုင်စဉ်အတွင်းမှာ ဥတွေ ရာပေါင်းများစွာ
(အချို့ ထောင်ပေါင်းများစွာ) အထိ ဥခဲ့ကြတယ်။ ဥပမာ-ပျားဘုရင်မတစ်ကောင်ဟာ
နေ့ရာသီတစ်လျှောက်လုံး ဥချတာကလွဲလို့ ဘာမှမလုပ်ဘူး။
တစ်နေ့တစ်နေ့ကို သူက ဥပေါင်း ၁၅၀၀ လောက်ချတယ်။
ခြကောင်အမက ဒီထက်တောင် ပိုသေးတယ်။
သူက တစ်နေ့ကို ဥပေါင်း ၃ သောင်းလောက်အထိ ဥချနိုင်တယ်။
ပိုးကောင်တိုင်းသာ သက်တမ်းစေ့နေသွားကြရမယ်ဆိုရင် ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ သူတို့နဲ့ပဲ
ပြည့်ကျပ်နေတော့မယ်။ အခြားသတ္တဝါတွေအတွက် နေရာရှိတော့မှာ မဟုတ်တော့ဘူး။
ဒီတော့- တို့တစ်တွေအတွက် ကံကောင်းစေတာက တိရစ္ဆာန်တော်တော်များများက
ပိုးမွှားတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ဥတွေကို စားပစ်လိုက်ကြတယ်။
ပိုးမွှားအများစုဟာ သက်တမ်းကုန်အောင် ဘယ်တော့မှနေသွားကြရတယ်လို့ မရှိလှဘူး။

! chalcid fly wasp လို့ ခေါ်တဲ့
နကျယ်ကောင်တစ်မျိုးရဲ့ ဥတစ်လုံးကနေပြီး
အကောင်ပေါင်း ၃၀၀ လောက်ပေါက်တယ် ဆိုပဲ။ **!**

၃၂ ပိုးကောင်တွေဟာ လူသားတွေအတွက် အသုံးဝင်လား။

တချို့ပိုးကောင်တွေဟာ တို့အတွက် အလွန်အသုံးဝင်ပါတယ်။ ပျားတွေဆီက ပျားရည်တွေ ရတယ်။
ပိုးမျှင်တွေထုတ်ပေးတဲ့ ပိုးကောင်တွေဆီက တို့တွေရဲ့အဝတ်အထည်အတွက် ပိုးချည်တွေ ရတယ်။
Iac လို့ခေါ်တဲ့ ပိုးကောင်တစ်မျိုးဆီက ရတဲ့အရည်ကို ချိပ်အဖြစ် ပြုလုပ်နိုင်တယ်။
ပျားတို့, လိပ်ပြာတို့, ပိုးဖလံကောင်တို့, တခြားပိုးတစ်ချို့ဟာ ပန်းပွင့်တစ်ပွင့်ကနေ
အခြားတစ်ပွင့်ကို ဝတ်မှုန်ကူးကြတော့ နောက်အပင်သစ်ကလေးတွေ ပေါက်လာရတယ်လေ။
တို့က အဲဒီအပင်လေးတွေက သီးပွင့်လာတဲ့ သစ်သီးတို့, ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို စားကြပြီး၊
တချို့ကို နောက်ထပ်အပင်တွေပေါက်လာအောင် စိုက်ပျိုးကြတာပေါ့။

ဆိုးကျိုးပေးနိုင်တဲ့ ပိုးမွှားတွေကလည်း အများအပြားရှိလေရဲ့။

သူတို့က ရောဂါပိုးတွေကို ဖြန့်တယ်။ စိုက်ပျိုးပင်တွေကို ဖျက်တယ်။

ပြီးတော့- အဝတ်အထည်နဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေကို ကိုက်စားကြတယ်။

ပြီးတော့- 'ခြင်'လို တို့ကိုကိုက်တဲ့အကောင်တွေလည်း ရှိသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့- အဲဒီအန္တရာယ်ရှိပိုးမွှားတွေကို ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပစ်တဲ့ တခြားပိုးကောင်တွေလည်း

ရှိသေးတယ်လေ။ ဥပမာ- Prayingmantis ခေါ် ဓားခုတ်ကောင်၊ ချေးပိုးထိုး

စတဲ့အကောင်တွေဟာ တို့ကိုဒုက္ခပေးတတ်တဲ့ ပိုးမွှားတော်တော်များများကို စားပစ်ပေးကြတယ်။

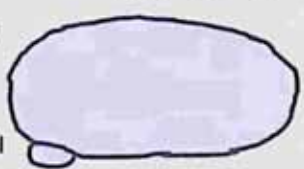
၃၃ ပိုးကောင်တွေဟာ ဘာကြောင့် သေးရတာလဲ။

သူတို့ရဲ့ အသက်ရှူပုံစနစ်ကြောင့် သေးငယ်နေရတာပါ။ သူတို့မှာ လေကိုရှူသွင်းဖို့ အဆုတ်မရှိကြဘူး။ သူတို့ကိုယ်မှာရှိတဲ့ အပေါက်ငယ်လေးတွေကပဲ အသက်ရှူကြရတယ်။ အဲဒီအပေါက်ငယ်လေးတွေက နေရှူရတော့ လေဟာ သိပ်ဝေးဝေးကို မရောက်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။ တကယ်လို့သာ- ပိုးကောင်ဟာ အကောင်ထွားနေခဲ့ရင် လေဟာ သူတို့တစ်ကိုယ်လုံးမှာရှိတဲ့ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို မရောက်နိုင် တော့ဘူးပေါ့။ ဒီတော့- သူတို့ အသက် ဘယ်ရှင်နိုင်တော့မလဲ။ ဒါကြောင့်- လေဟာ သူတို့ကိုယ် ရှိအစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို ရောက်ဖို့အတွက် ပိုးကောင်ဟာ သေးသေးကွေးကွေးဖြစ်နေရတာပေါ့။

၃၄ အကြီးဆုံးပိုးကောင်ဟာ ဘာကောင်လဲ။

အပူပိုင်းဒေသများမှာရှိတဲ့ walking stick လို့ခေါ်တဲ့ ပိုးကောင်တစ်မျိုးဟာ အကြီးဆုံးပါ။ သူဟာ ကိုယ်လုံးသေးသေးလေးနဲ့ တော်တော်ရှည်တယ်။ အဲဒီအကောင် သစ်ပင်ပေါ်မှာ နားနေရင် သစ်ခက်ငယ်တစ်ခုနှင့် ခွဲမရအောင်တူတယ်။ အဲဒီအကောင်ရဲ့

ကိုယ်လုံးအရှည်ဆုံး
ဟာ ၁၂ ပေနီးပါး
အထိ ရှိတတ်တယ်။

၃၅ အကြီးဆုံးပိုးကောင်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ ရှိခဲ့ဖူးလဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာက Dragonfly လို့ခေါ်တဲ့ အလွန် ကြီးမားတဲ့ပုစဉ်းတစ်မျိုး ရှိခဲ့ဖူးတယ် ဆိုပဲ။ သူ့ကိုယ်က ၁၅ ပေ ရှည်တယ်။ အတောင်တစ်ဖက်ဖျားကနေ တခြားတစ်ဖက်ဖျား အထိ ၂၇ ပေရှိတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့- သူ့ရဲ့ကိုယ်လုံးကတော့ တစ်လက်မရဲ့ ၄ ပုံ ၁ ပုံလောက်ပဲထွားတယ်။ တကယ်လို့ သာ သူဟာ ဒီထက်ပိုထွားခဲ့ရင် အသက်ရှူနိုင်မှာ မဟုတ် တော့ဘူး။

၃၆ ဆောင်းတွင်းမှာ ပိုးကောင်တွေ ဘယ်ရောက်ကုန်လဲ။

ပိုးကောင်အများစုဟာ နွေရာသီအကုန်မှာ သေကြတယ်။ သို့သော်- သူတို့ဟာ လာမယ့်နှစ်အတွက် ဥတွေအများကြီး ချထားခဲ့ကြတယ်။ ပိတုန်းတွေသေရင်တော့ ဥတွေမချန်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့- ဥချပေးတဲ့ ပိတုန်းဘုရင်မဟာ တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး အသက်ရှင်နေခဲ့တယ်။ သူက နွေဦးပေါက်ရာသီအထိ မြေကြီးထဲမှာပဲ နေတယ်။ ပြီးတော့- သူထွက်လာပြီး ဥတွေ စချတော့တာပဲ။

ဆောင်းတွင်းမှာ အသက်ရှင်ကျန်ခဲ့တဲ့ တခြားပိုးကောင်တွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ သူတို့လည်း ဆောင်းရာသီမှာ မြေအောက်မှာပဲ နေကြတယ်။ ပုရစ်၊ ခြင်၊ ပုရွက်ဆိတ်တွေလည်း ဒီလိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့- ပုရွက်ဆိတ်တွေကတော့ ဆောင်းရာသီရဲ့ ပူနွေးတဲ့အချိန်တွေမှာ အပြင်ဘက် ထွက်လာတတ်ကြသေးတယ်။ Monarch butterfly ခေါ်တဲ့ အကောင်တွေကတော့ ငှက်တွေလိုပဲ သူတို့ဟာ ဆောင်းရာသီမှာ ပူနွေးတဲ့တောင်ဘက်အရပ်ကို ပျံသွားတတ်ကြတယ်။

တချို့သော monarch butterfly တွေဟာ ဆောင်းရာသီမှာ တောင်ဘက်အရပ်ကို မိုင် ၂၀၀၀ ကျော်လောက်အထိ ပျံသွားကြတယ်ဆိုပါတယ်။

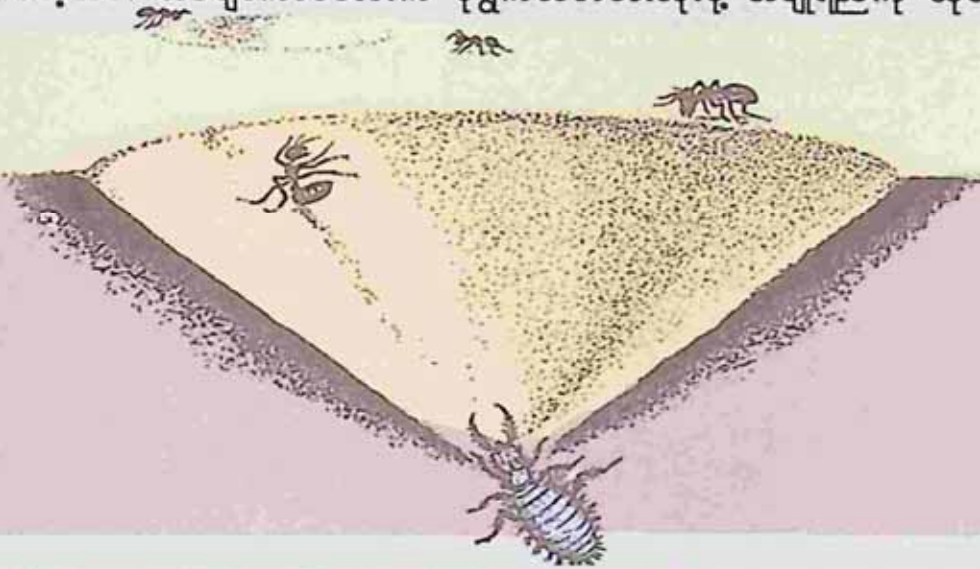
၃၇ ဘယ်ပိုးကောင်တွေဟာ လူနဲ့တူလဲ။

ပုရွက်ဆိတ်တွေဟာ လူနဲ့ တော်တော်တူတယ်။ သူတို့နေဖို့ထိုင်ဖို့လုပ်ထားတဲ့ ပုရွက်ဆိတ်အုံတွေဟာ လူတွေနေတဲ့ မြို့ကြီးတွေလိုပဲ။ အဲဒီအိမ်တွေကို သူတို့ဟာ များသောအားဖြင့် မြေအောက်မှာ မြောင်းသွယ်လေးတွေနှင့် ဆက်စပ် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။ သူတို့မှာ ဝင်လမ်း၊ ထွက်လမ်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီပုရွက်ဆိတ်အုံအတွင်းမှာ သူတို့ဟာ လုပ်ငန်းတာဝန် အသီးသီးနဲ့ အလုပ်များနေတတ်ကြတယ်။ တချို့က မြောင်းသွယ်လမ်းလေးတွေကို ရှင်းလင်းအောင်လုပ်လို့၊ တချို့ကတော့ ပုရွက်ဆိတ်ငယ်လေးတွေကို စောင့်ရှောက်လို့၊ တချို့က ပုရွက်ဆိတ်အုံကြီးကို စောင့်ရှောက်လို့ နေကြတယ်။ တခြားအကောင်တွေကတော့ အပြင်ထွက်ပြီး အစာရှာကြလေရဲ့။ စစ်တိုက်တဲ့ပုရွက်ဆိတ်တွေလည်း ရှိတယ်။ နောက်လိုက်နောက်ပါ အစေ့အပါးဖြစ်တဲ့ ပုရွက်ဆိတ်တွေလည်း ရှိတယ်။ တခြားပိုးမွှားတွေကို အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်အဖြစ် မွေးထားကြတဲ့ ပုရွက်ဆိတ်တွေတောင် ရှိသေး။ တချို့ပုရွက်ဆိတ်တွေဆိုရင် သူတို့ရဲ့စားစရာတွေကို သီးသန့်နေရာလေးထဲမှာ သိမ်းထားကြတယ်။

mg.yoe.com

Ant cow ဆိုတာဟာ AY.Fid လို့ခေါ်တဲ့ ပိုးကောင်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဆီကနေ honeydew လို့ခေါ်တဲ့ အချိုရည်တစ်မျိုးကို ရရှိနိုင်တယ်။

တချို့သော ပုရွက်ဆိတ်တွေဟာ အဲဒီပျကောင်တွေကို မွေးထားပြီး (လယ်သမားတွေက နွားတွေကို နို့ညှစ်သလို) သူတို့လည်း အဲဒီအကောင်လေးတွေဆီက အချိုရည်ကို ရယူစားသုံးကြတယ်။ အဲဒီအချိုရည်ကိုယူမယ့် ပုရွက်ဆိတ်ဟာ သူ့ရဲ့အာရုံခံအင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကို အသုံးပြုပြီး ပျကောင်ရဲ့နံ့ဘေးကို ထိုးဖောက်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီပျကောင်လေးက ပုရွက်ဆိတ်စားသုံးဖို့ အချိုရည်ကို ထုတ်ပေးလိုက်ရတယ်။

‘ပုရွက်ဆိတ်ခြင်္သေ့’ (doodlebug) လို့ခေါ်တဲ့ အဲဒီအကောင်ဟာ တကယ်တော့ ပုရွက်ဆိတ်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ခြင်္သေ့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ပိုးကောင်တစ်မျိုးပါပဲ။ သူက ပုရွက်ဆိတ်တွေအပေါ်မှာ ခြင်္သေ့လိုရက်စက်လို့ ဒီနာမည်ပေးထားတာ။ အဲဒီအကောင်က သဲမြေထဲမှာ ကျင်းတူးပြီး သူ့ကိုယ်ကို ကျင်းထဲမှာ မြှုပ်ထားတယ်။ ခေါင်းလေးပဲဖော်ထားပြီး ပုရွက်ဆိတ်တွေ အဲဒီကျင်းထဲကျအလာကို စောင့်နေတော့တာပဲ။ ကျလာတဲ့အခါ သူက ပုရွက်ဆိတ်ကိုသတ်ပြီး ပုရွက်ဆိတ်ကိုယ်ထဲကအရည်ကို စုပ်ယူစားသုံးတော့တာပဲ။

ချေးပိုးထိုးကောင်တွေဟာ အပင်တွေကိုဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ ပျပိုးတွေကို စားပစ်တာကြောင့် လူတွေအတွက် အလွန်အကျိုးပြုပါတယ်။ ပုရွက်ဆိတ်တွေက ပျပိုးတွေကို ကြိုက်ကြပေမယ့်၊ လူတွေကတော့ မကြိုက်ကြပါဘူး။ အဲဒီပျပိုးတွေက လယ်သမားတွေရဲ့ ကောက်ပဲသီးနှံတွေကို ဖျက်ဆီးစားသောက်ပစ်ကြတယ်။ ချေးပိုးထိုးကောင်တွေက အဲဒီအသီးအနှံဖျက် ပျပိုးကောင်တွေကို စားပစ်ကြတော့၊ တချို့လယ်သမားတွေဆိုရင် အဲဒီချေးပိုးထိုးကောင်တွေမွေးပြီး သီးနှံဖျက်ပိုးတွေ ရှိတဲ့နေရာကို လွှတ်ပေးတတ်ကြတယ်။

၄၁ ယင်ကောင်တွေဟာ မျက်နှာကြက်ပေါ်မှာ ဘာကြောင့် လျှောက်သွားနိုင်တာလဲ။

တို့အိမ်ရဲ့ မျက်နှာကြက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ တစ်ခါ တစ်ရံမှာ ပက်လက်လျှောက်သွားနေတဲ့ ယင်ကောင်ရဲ့ကျောဘက် ပိုင်းကို မြင်ရတတ်ပါတယ်။ သူ ဘာလို့ အဲသလိုသွားနိုင်သလဲ။ သူရဲ့ ခြေထောက် ၆ ချောင်းမှာ အပြားလေးတွေ ရှိတယ်။ မှန် ဘီလူးနှင့်ကြည့်ရင် အဲဒီအပြားလေးတွေကို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ နိုင်ပါတယ်။ ယင်ကောင်ဟာ မျက်နှာကြက်ပေါ်မှာနားနေနိုင်တာ အပြားလေးတွေရဲ့ ကပ်အားကြောင့်ပါ။ မျက်နှာကြက်ပေါ် ယင် ကောင်နားလိုက်ရင် အဲဒီကျုံ့နေတဲ့ အပြားလေးတွေဟာ ပြန်သွား ပြီး၊ သူနားတဲ့မျက်နှာပြင်ကို စုပ်ထားလိုက်သလိုဖြစ်လို့ အဲသလို ဇောက်ထိုးနားနိုင်တာလို့ တချို့သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ယူဆကြတယ်။

၄၂ Darning needles ခေါ်တဲ့ ပုစဉ်းဟာ အန္တရာယ်ပေးနိုင်လား။

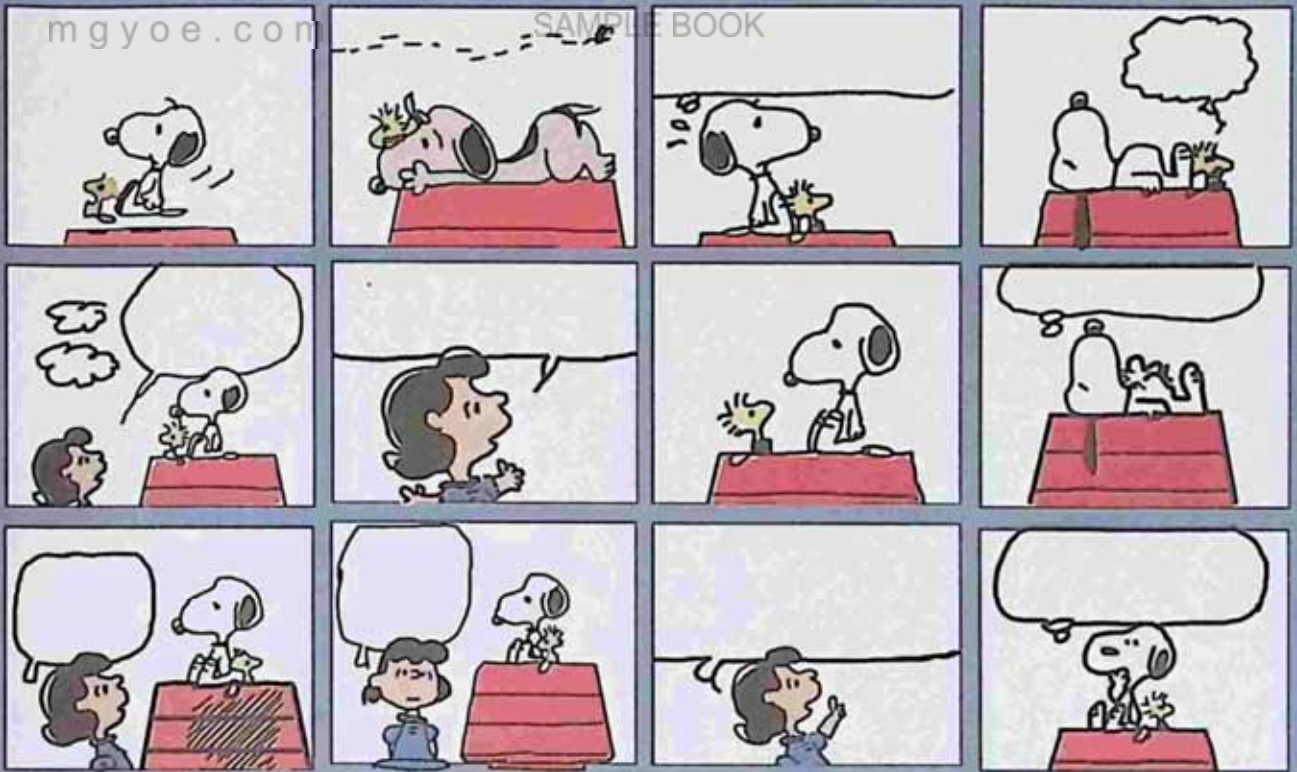
Darning needles ရဲ့ တကယ့်နာမည်အစစ်အမှန်က Dragonfly ခေါ်တဲ့ ပုစဉ်းတစ်မျိုးပါပဲ။

သူတို့ကိုကြည့်ရတာ တကယ်အန္တရာယ်ပေးနိုင်တဲ့ ပိုးမွှားလို့ ထင်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့- တကယ်တော့ သူတို့ဟာ လုံးဝ အန္တရာယ်မရှိတဲ့အပြင်၊ တို့ အတွက် အကူအညီတောင် ရပါသေးတယ်။ ယင်ကောင်တို့၊ ခြင်ကောင် တို့လို အဖျက်ပိုးမွှားတွေကို သူတို့က စားပစ်တယ်လေ။

ပုစဉ်းတစ်ကောင်ရဲ့သွားနှုန်းဟာ ၁ နာရီ မိုင် ၅၀ သွားနေတဲ့ ကားတစ်စီးရဲ့ သွားနှုန်းလောက်ကိုရှိတယ် ဆိုပဲ။

၄၃ ပိုးစုန်းကြူးတွေ အလင်းရောင် ဘယ်လိုထွက်လဲ။

ပိုးစုန်းကြူးတွေ (fireflies) ဟာ သူတို့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ထူးဆန်းတဲ့ အရည် ၂ မျိုးကို ထုတ်လုပ် တယ်။

အဲဒီအရည် ၂ မျိုးပေါင်းစပ်ပြီး လေနှင့် ထိတွေ့လိုက်ရင် အလင်းရောင် ထွက်တော့တာပဲ။ သူတို့ ဘာလို့ အဲသလို အရောင်ထွက်ရတယ် ဆိုတာကိုတော့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ သေသေချာချာ မပြောနိုင်သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့- ယူဆတာကတော့ 'တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် မိတ်လိုက်ဖို့ အချက်ပြ တာ' လို့ပြောကြတယ်။

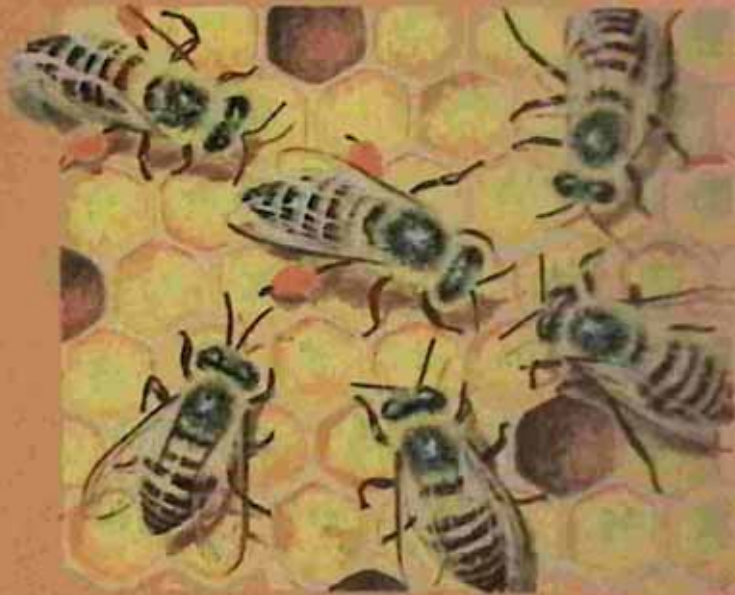
၄၄ ပျားတွေဟာ ပျားရည်ရအောင် ဘယ်လိုလုပ်လဲ။

'ပျားရည်ပျား' တစ်မျိုးကသာ ပျားရည်ရအောင် လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ပထမအဆင့်က ပျားရည်ပျားဟာ 'ဝတ်ရည်' စုပ်ရအောင် ပန်းပွင့်တွေဆီကိုသွားတယ်။ 'ဝတ်ရည်' ဆိုတာက ပန်းပွင့်တွေထဲမှာရှိတဲ့ အချိုရည်တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ ပျားဟာ ဝတ်ရည်ကိုသောက်သုံးပြီး သူ့ရဲ့ ပျားရည်အစာအိမ်အတွင်းမှာ သိုလှောင်ထားလိုက်တယ်။

'ပျားရည်အစာအိမ်' ဆိုတာ ပျားတွေရဲ့ဝမ်းထဲက အစာချက်ပေးတဲ့ အစာအိမ်နဲ့ မတူဘူး။ ပန်းဝတ် ရည်ကနေ ရေပါတဲ့ပျားရည်အဖြစ် ပြောင်းလဲပေးတဲ့ သီးခြားအစာအိမ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်။ အဲဒီပျားဟာ သူ့ပျားအုံကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါ သူ့ဗိုက်ထဲက ရေပါတဲ့ပျားရည်ကိုစုပ်ယူပြီး၊ 'ကလာပ် စည်း' လို့ခေါ်တဲ့ အခန်းငယ်ကလေးထဲမှာ ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီအခန်းငယ်ကလေးတွေထဲမှာ ရေခန်း သွားပြီး ပျားရည်စစ်စစ်တွေပဲ နောက်ဆုံးကျန်ရစ်တယ်။

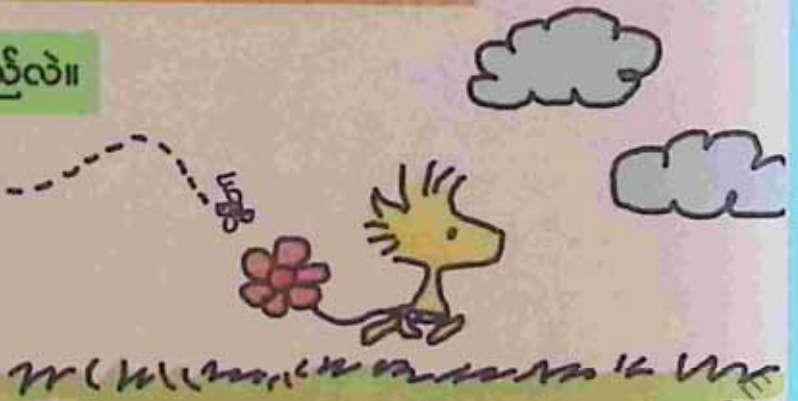

ပျားရည် ၁ ပေါင်ရဖို့ ပျားကောင်
ပေါင်း ၁၀၀၀ လောက်ဟာ သူတို့
ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလုပ်လုပ်
ကြရတယ် ဆိုပဲ။

၄၅ ပျားတွေ ဘာကြောင့် တဝီဝီမြည်လဲ။

ပျားတစ်ကောင် ပျံသန်းသွားတဲ့အခါ
တဝီဝီမြည်သံကို ကြားရတယ်။
အဲဒါ သူ့အတောင်ပံတွေရဲ့
လှုပ်ရှားရိုက်ခတ်သံပါပဲ။

၄၆ ပျားတွေ ဘာကြောင့် တုပ်(ကိုက်)လဲ။

Answer: Bees sting because they are mean. That is why bees sting.

ပျားတွေဟာ ရန်လိုလိုတုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ရန်သူရဲ့ဘေးအန္တရာယ်က ကာကွယ်ဖို့တုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ မင်း သူတို့ကို မနှောင့်ယှက်ဘူးဆိုရင်၊ သူတို့ကို ခြောက်လှန့်တယ်လို့ မယူဆရင် မတုပ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့- တချို့သောရေမွှေးနံ့တွေကို သူတို့ရရင်တော့ တုပ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့်- မင်း ရေမွှေးဆွတ်ပြီး ပျားအံ့နားသွားရင်တော့ သတိသာထားပေတော့။

၄၇ ပျားဟာ လူကိုတုပ်ပြီးရင် သေသွားလား။

လူကိုတုပ်ပြီးရင် သေသွားတာ 'ပျားရည်ပျား' တစ်မျိုးပဲ ရှိတယ်။ ကျန်တဲ့ပျားမျိုးတွေကတော့ မသေပါဘူး။ ပျားအများစုမှာက ဖြောင့်စင်းတဲ့အစွယ်တွေ ရှိကြတယ်။ အဲသလိုပျားမျိုးက လူကိုတုပ်ပြီးတဲ့အခါ သူတို့အစွယ်ကို ချက်ချင်း နုတ်လိုက်ကြတယ်။ ပျားရည်ပျားရဲ့အစွယ်မှာတော့ ထိပ်မှာ ချိတ်ကလေးပါတယ်။ သူက လူကိုတုပ်ပြီး ပျံထွက်သွားတဲ့အခါ အဲဒီချိတ်ကလေးက လူ့အသားထဲမှာ ကျိုးကျန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီချိတ်ကလေးနဲ့ သူ့နူးညံ့တဲ့ခန္ဓာကိုယ် အဆက်ပြတ်သွားတဲ့အခါ ပျားရည်ပျားဟာ သေတော့တာပဲ။

၄၈ ပျားတွေ၊ နကျယ်ကောင်တွေရဲ့တုပ်ချက်ဟာ အန္တရာယ် ဘယ်လောက်ရှိလဲ။

ယေဘုယျအားဖြင့် သိပ်အန္တရာယ်မရှိလှပါဘူး။ အချိန်တော်တော် ကြာကြာလေးတော့ နာနေတာပေါ့။ ပြီးတော့- အတုပ်ခံရတဲ့ နေရာတစ်ဝိုက်ဟာလည်း ရောင်နေတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့- တော်တော်လေးကြာသွားတဲ့အခါ အရောင်လျော့သွားပြီး အနာလည်း သက်သာသွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့- အဲဒီတုပ်ချက်နဲ့ မတည့်တဲ့ လူတစ်ချို့ ရှိတယ်။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ ပျားအတုပ်ခံရရင် သူတို့ရဲ့မျက်ခွံတို့၊ နှုတ်ခမ်းတို့ဟာ ရောင်ကိုင်းလာတတ်တယ်။ တချို့ဆိုရင် အသက်ရှူကျပ်လာတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာရင်တော့ ဆရာဝန်ကို မြန်မြန်ပြရတော့တာပေါ့။ ဒါမျိုးကတော့ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

၄၉ Hornets နဲ့ Yellowjackets ဆိုတာ ဘာတွေလဲ။

ဒီကောင်တွေဟာ နကျယ်ကောင် အမျိုးအစားတွေပါပဲ။ သူတို့လည်း ပျားတွေလိုပဲ အသီးအပွင့်တွေရဲ့ အချိုရည်ကို ကြိုက်တယ်။ နာကျင်တဲ့ 'တုပ်ချက်' တွေကို ပြုလုပ်နိုင်တယ်။ တချို့နကျယ်ကောင်တွေက တစ်ကောင်တည်းနေတယ်။ ပျားတူ hornet နဲ့ yellowjacket အပါအဝင် တခြားနကျယ်ကောင်တွေကတော့ ပျားတွေလိုပဲ အစုအဝေးနဲ့ နေကြတယ်။ နကျယ်ကောင်အများစုလိုပဲ hornet နဲ့ yellowjacket တွေဟာ အကူအညီရတဲ့ပိုးမွှားတွေ ဖြစ်တယ်။ အရွယ်ရောက်ပြီးတဲ့ အကောင်ကြီးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ကလေးငယ်တွေကို အစာကျွေးတဲ့အခါ တို့လူတွေရဲ့ သီးနှံတွေကို ဒုက္ခပေးတတ်တဲ့ ပိုးမွှားမျိုးတွေကို အစာအဖြစ် ရှာကျွေးကြတယ်လေ။

၅၀ နကျယ်ကောင်ရဲ့အိမ်ကို ဘာနဲ့လုပ်ကြလဲ။

နကျယ်ကောင်အမျိုးမျိုးဟာ သူတို့နေဖို့အိမ်တွေကို အမျိုးမျိုးလုပ်ကြတယ်။ hornet နဲ့ yellowjacket အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ပျော့ဖတ်နကျယ်ကောင်တွေဟာ သူတို့ရဲ့အိမ်တွေကို ပျော့ဖတ်နဲ့လုပ်ကြတယ်။ သူတို့က သစ်သားကိုဝါးလိုက်တော့ ပျော့ဖတ်ရတာပေါ့။

တချို့နကျယ်ကောင်တွေကတော့ ရွှံ့နဲ့ အိမ်ဆောက်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ လူနေအိမ် အမိုးအောက်တို့၊ တံတားအောက်တို့ကို အကာအကွယ်ရပြီးသားနေရာတွေမှာ ရွှံ့တွေကိုသယ်ယူပြီး အခန်းငယ်လေးတွေ ဖြစ်အောင် ရွှံ့အိမ်တွေကို ဆောက်ကြတယ်။

'အိုးထိန်းသည် နကျယ်ကောင်' (potter wasp) တွေကတော့ သူတို့ရဲ့အိမ်တွေကို အပင်ငယ်လေးတွေမှာ တည်ဆောက်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့အိမ်တွေဟာ ရွှံ့စေးအိုးလေးတွေနဲ့ သိပ်တူတယ်။

'လက်သမား နကျယ်ကောင်' (carpenter wasp) တွေကတော့ သူတို့အိမ်ကို သစ်သားတွေထဲမှာ လိုက်ခေါင်းပေါက်လေးတွေဖြစ်အောင်တူးပြီး နေကြတယ်။

'မြေတူးနကျယ်ကောင်' (digger wasp) တွေကတော့ မြေကြီးထဲမှာ တူးပြီးနေကြတယ်။

၅၁ ခြင်ကိုက်ခံရတဲ့နေရာက ဘာလို့ ယားလဲ။

ခြင်ကိုက်ခံရလို့ ယားတယ်ဆိုရင် ခြင်က သင့်အရေပြားအောက်ကိုထည့်သွင်းလိုက်တဲ့ သူ့အရည်နဲ့ မတည့်လို့ပဲ။ ခြင်အမတွေကသာ ကိုက်တာပါ။ ခြင်မဟာ သူ့ရဲ့သေးသွယ်ရှည်လျားတဲ့ ပါးစပ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလေးကို သင့်အရေပြားထဲ ထိုးသွင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့- သွေးကို သူက အစာအဖြစ် စုပ်ယူတယ်။ သူ အဲသလိုစုပ်ယူရာမှာ လွယ်ကူဖို့အတွက် သူ့ပါးစပ်ထဲက အရည်တစ်မျိုးကို မင်းအရေပြားအောက် ထည့်ပေးလိုက်တယ်လေ။ အဲဒီအရည်ကြောင့် သင်ဟာ ခြင်ကိုက်ခံရရင် ယားယံပြီးရောင်လာတော့တယ်ပေါ့။ ဒါဟာ အဲဒီအရည်နဲ့ မတည့်တဲ့လူတွေပေါ့။ တချို့က ကံကောင်းလေရဲ့။ သူတို့အရည်နဲ့ တည့်တယ်လေ။ ဒါကြောင့်- ခြင်ကိုက်ခံရပေမယ့် သူတို့ မယားကြဘူး။

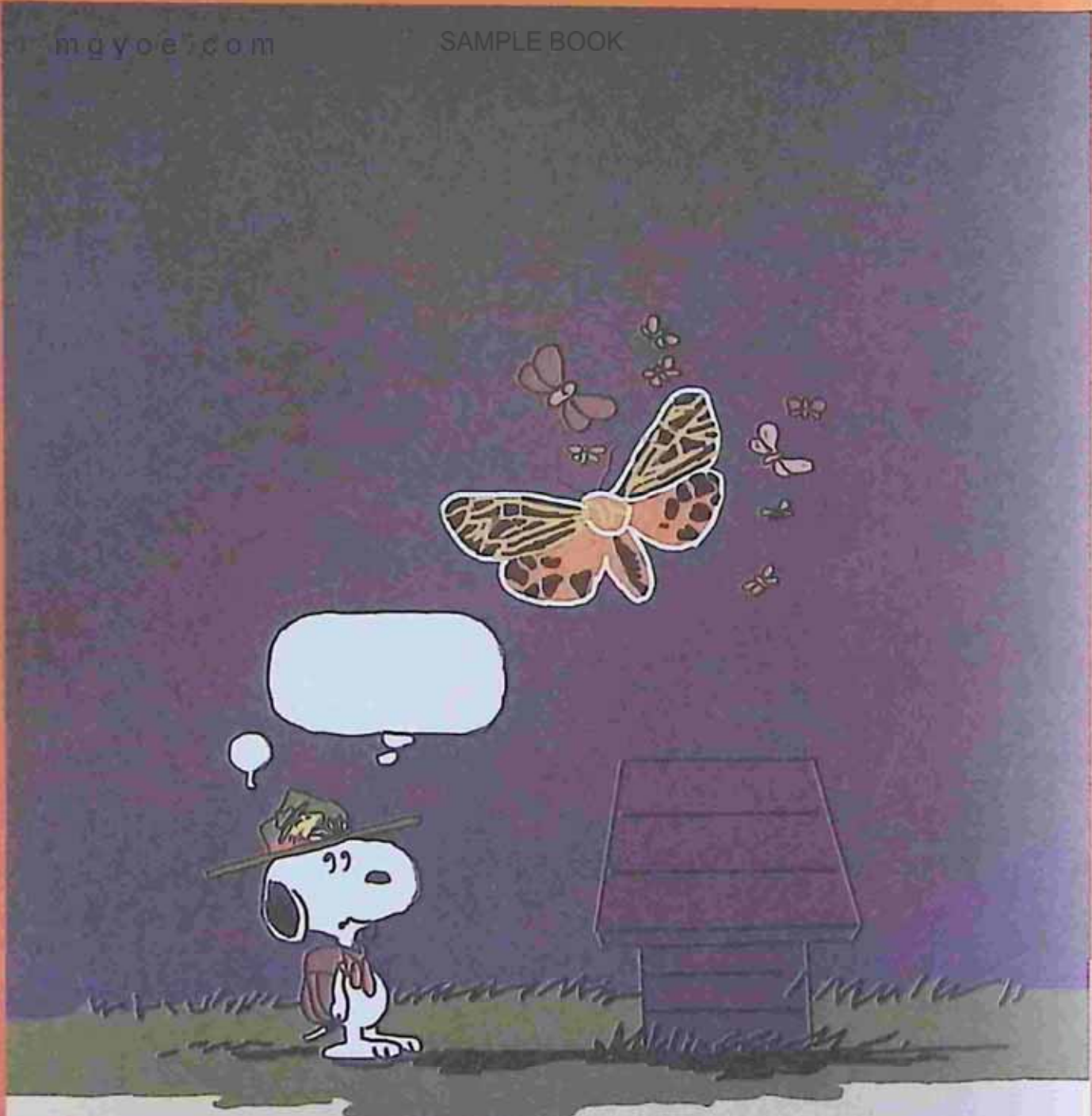
၅၂ စားခုတ်ကောင် (Praying mantis)
ဟာ ဒီနာမည် ဘာကြောင့်ရလဲ။

သူ့ရဲ့ ရှေ့လက် ၃ ချောင်းကို အပေါ်မြှောက်လိုက်တဲ့အခါ ဘုရားရှိခိုးနေတဲ့ ပုံမျိုးလေ။ တကယ်တော့- သူ အဲဒီလို လုပ်တာ ဘုရားရှိခိုးနေတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အစာဖြစ်တဲ့ ပိုးကောင်ငယ်လာရင် ဖမ်းစားဖို့ အသင့်စောင့်ပြီး ချောင်း နေတာပါ။

လူတွေက သူတို့ကို သဘောကျပါတယ်။ ဘာလို့ လဲဆိုရင် သီးနှံတွေအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်စေမယ့် ပိုးမွှားကောင်တွေကို ဖမ်းစားတတ်လို့ပါပဲ။

တချို့လူတွေဆိုရင် အဲဒီအကောင်တွေကိုဖမ်းပြီး အိပ်ရာကုတင်တိုင်မှာ ချည်ထားတတ်ကြသေးတယ်။ အဖျက်ပိုးတွေကိုဖမ်းဖို့ အစောင့်ချထားတဲ့ သဘောပေါ့။

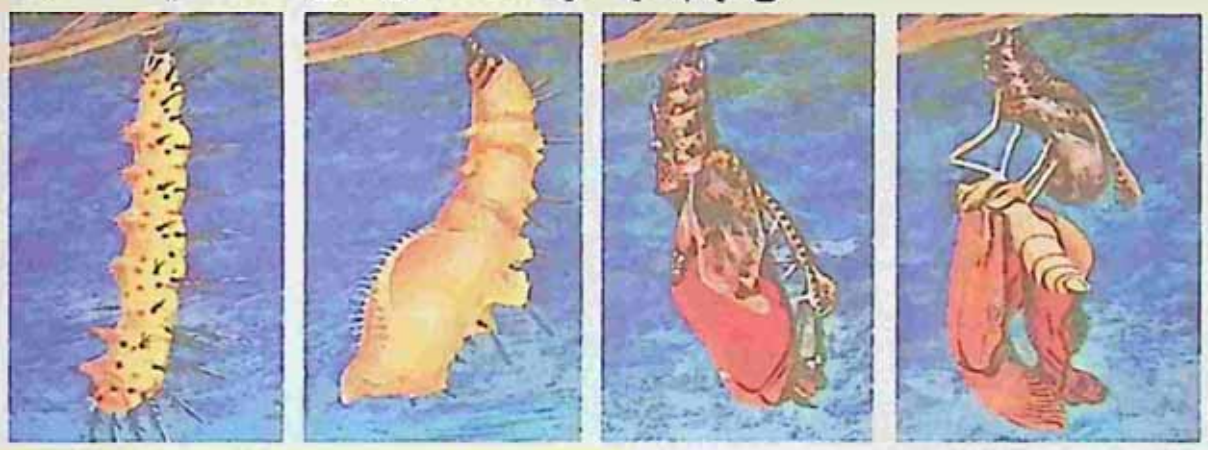

၅၃ ပိုးဖလံနဲ့လိပ်ပြာ ဘာကွာခြားလဲ။

ပိုးဖလံတွေက ညပိုင်းမှာ ထွက်တယ်။ လိပ်ပြာတွေ နေ့ဘက်မှာပျံသန်းတယ်။ ပိုးဖလံရဲ့ခန္ဓာကိုယ်က ပိုကြီးပြီး အမွှေးအမှင်ပိုများတယ်။ လိပ်ပြာရဲ့ကိုယ်လုံးက သူ့လောက်မကြီးဘူး။ အမွှေးလည်း မထူဘူး။ လိပ်ပြာရဲ့အာရုံခံအင်္ဂါတွေဟာ သေးသွယ်ပြီး အစွန်းထိပ်တွေမှာ အဖုလုံးလေးတွေရှိတယ်။ ပိုးဖလံရဲ့ အာရုံခံအင်္ဂါတွေမှာတော့ အဲသလိုဖုလုံးတွေ မရှိဘူး။ ဒီအကောင် ၂ မျိုးစလုံးမှာ လှပတဲ့ အရောင်တွေ ရှိကြတယ်။ ဒါပေမဲ့- လိပ်ပြာက ပိုပြီးအရောင်စုံတယ်၊ တောက်ပတယ်။

၅၄ ခူကောင်ကနေ လိပ်ပြာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ။

လိပ်ပြာကဥတဲ့ ဥ ပေါက်သွားတဲ့အခါ 'ခူကောင်' လို့ခေါ်တဲ့ ပိုးကောင်ငယ်လေး ထွက်လာတယ်။ အဲဒီခူကောင်လေးဟာ အစာတွေ အများကြီးစားပြီး ကြီးထွားလာတယ်။ သူဟာ သစ်ပင်ငယ်လေး ပေါ်မှာတွဲနေပြီး အရေပြားဟာ မာလာတယ်။ ဒီအဆင့်မှာ သူ့ကို ပိုးတုံးလုံး(ပိုးရုပ်ဖုံး)လို့ခေါ်တယ်။ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်း အတော်ကြာအောင် အဲဒီပိုးတုံးလုံးဟာ ငြိမ်ငြိမ်လေးပဲနေတယ်။ ဒါပေမဲ့- သူ့ အရေခွံမှာအတွင်းပိုင်းမှာတော့ ပြောင်းလဲမှုတွေ အများကြီးဖြစ်နေပြီ။ အတောင် ၄ ခု၊ ခြေ ၆ ချောင်း၊ အာရုံခံအင်္ဂါတွေ၊ မျက်လုံးတွေဟာ အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေပြီ။ နွေဦးပေါက်တဲ့အခါ အရေ ခွံမှာကို ဖောက်ထွင်းပြီး စွတ်စိုတဲ့အတောင်ငယ်ကလေးနဲ့ လိပ်ပြာအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာတော့တယ်။ သူဟာ အတောင်ပံတွေခြောက်သွေ့တဲ့အထိ သစ်ခက်ငယ်လေးမှာ တွဲလောင်းချိတ်နေတယ်။ အတောင် ခြောက်တဲ့အခါ သူဟာ လိပ်ပြာအဖြစ် ကောင်းစွာ ပျံသန်းနိုင်ပြီ။

၅၅ လိပ်ပြာတွေက ပိုးအိမ် မရက်ဘူးလား။

လိပ်ပြာတွေက ပိုးအိမ် မရက်ပါဘူး။ ပိုးဖလံတွေကသာ ရက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပိုးဖလံဖြစ်မဲ့ ခူကောင်ဟာ အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါ သူ့ကို အကာအကွယ်ပေး နိုင်မယ့် အိမ်မျိုးကို သူ့ဟာသူ ရက်တယ်။ အဲဒီအိမ်ကို 'ပိုးအိမ်'လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီပိုးအိမ်ကို သူ့ကိုယ်ထဲကရတဲ့ ပိုးမျှင်နဲ့ ရက်လုပ်တာ ဖြစ်တယ်။ ခူကောင်ဟာ သူ့ပိုးအိမ်ထဲမှာနားနေရင်း တဖြည်းဖြည်း ပိုးဖလံအဖြစ် ပြောင်းလဲသွား တာပါပဲ။ ပြီးတော့- လိပ်ပြာတွေလိုပဲ ပိုးအိမ်ထဲကထွက်လာပြီး ပိုးဖလံအဖြစ် ပျံသန်းသွားတာဖြစ်ပါတယ်။

